

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Vývoj příjmů z DPH v České republice ve vybraném období
Development of VAT Revenues in the Czech Republic in Selected Period

Student: Rostislav Staněk

Vedoucí bakalářské práce: prof. Ing. Jan Široký, CSc.

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student: **Rostislav Staněk**

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně

Téma: **Vývoj příjmů z DPH v České republice ve vybraném období**
Development of VAT Revenues in the Czech Republic in Selected Period

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Charakteristika daňové soustavy České republiky a její vývoj
3. Charakteristika DPH a její vývoj
4. Analýza zkoumaných dat DPH ve vybraném období
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

PITNER, Ladislav a Václav BENDA. *Daň z přidané hodnoty s komentářem k 1. 5. 2013*. 8. vyd. Olomouc:

ANAG, 2013. 592 s. ISBN 978-80-7263-812-3.

STARÝ, Marek a kol. *Dějiny daní a poplatků*. Praha: Havlíček Brain Team, 2009. 208 s. ISBN 978-80-87109-15-1.

ŠIROKÝ, Jan a kol. *Daňové teorie. S praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Jan Šíroky, CSc.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně příloh vypracoval samostatně. Přílohy č. 1 a č. 2 jsou převzaty z uvedených zdrojů.

V Ostravě dne 6.5.2016.....

.....

Rostislav Staněk

Obsah

1	Úvod.....	6
2	Charakteristika daňové soustavy České republiky a její vývoj	7
2.1	Daně obecně	7
2.2	Daňové subjekty	8
2.2.1	Předmět daně a základ daně	8
2.2.2	Sazba daně.....	8
2.2.3	Zdaňovací období.....	10
2.3	Daňová soustava na území českých zemí.....	10
2.4	Daňové reformy České republiky.....	11
2.4.1	Historie daňových reforem v České republice	11
2.5	Daňová soustava České republiky	13
2.5.1	Důchodové daně (daně z příjmů)	14
2.5.2	Majetkové daně	16
2.5.3	Spotřební daně.....	20
2.6	Dílčí shrnutí	21
3	Charakteristika DPH a její vývoj	22
3.1	Výhody DPH	23
3.1.1	Judikát ESD: č. j. C-38/93 „Glawe“	23
3.1.2	Judikát ESD: č. j. C-16/93 „Tolsma“	24
3.2	Nevýhody DPH.....	24
3.3	Právní vymezení DPH	25

3.4	Vývoj DPH	27
3.4.1	Vývoj DPH od roku 1993 do roku 1994	28
3.4.2	Vývoj DPH od roku 1995 do roku 2003	33
3.4.3	Vývoj DPH od roku 2004 do roku 2007	38
3.4.4	Vývoj DPH od roku 2008 do roku 2009	43
3.4.5	Vývoj DPH od roku 2010 do roku 2011	44
3.4.6	Vývoj DPH v roce 2012	45
3.4.7	Vývoj DPH od roku 2013 do roku 2014	45
3.4.8	Vývoj DPH od roku 2015 do roku 2016	46
3.5	Dílčí shrnutí	48
4	Analýza zkoumaných dat DPH ve vybraném období	50
4.1	Analýza inkasa z DPH v období od roku 1993 do roku 2004	50
4.1.1	Porovnání příjmů z DPH s příjmy z vybraných daní	51
4.2	Analýza inkasa z DPH v období od roku 2005 do roku 2015	51
4.2.1	Porovnání příjmů z DPH s příjmy z vybraných daní	53
4.3	Podíl příjmů z DPH na celkových příjmech z daní v období 2010-2015	53
4.4	Podíl příjmů z DPH na příjmech státního rozpočtu v období 2010-2015	54
4.5	Dílčí shrnutí	55
5	Závěr	56
	Seznam použité literatury	58
	Seznam zkratk	61
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

Přílohy

1 Úvod

Daně jsou definovány jako povinná zákonem daná platba do veřejného rozpočtu. Jsou to tedy veřejné dávky, které soukromé osoby poskytují státu. Jak z definice vyplývá, tyto dávky jsou nucené a soukromé osoby jsou k nim nuceny státní mocí. Historie daní sahá až do starověké Mezopotámie, Egypta a Izraele¹.

Cílem bakalářské práce je charakteristika daně z přidané hodnoty, vývoj její legislativy v České republice a vztah k výnosům této daně.

Práce bude rozdělena na tři části. První část bude čistě teoretická a bude charakterizovat daňovou soustavu České republiky. V druhé části bude podrobně zkoumána daň z přidané hodnoty. Dále bude v této části proveden průzkum vývoje této daně v České republice. Třetí část bude obsahovat analýzu zkoumaných dat, tj. zejména výnosů daně z přidané hodnoty.

V první části bakalářské práce budou vysvětleny základní pojmy a definice s daněmi spojené, dále vývoj české daňové soustavy a struktura současné daňové soustavy České republiky.

Druhá část práce bude zaměřena na daň z přidané hodnoty, na její vývoj a změny ve vybraném období se zaměřením na sazbu daně. Jednotlivé časové úseky budou v práci rozděleny podle období se stejnou sazbou daně. V této části bude uvedena daň, která předcházela zavedení daně z přidané hodnoty a také zdůvodněno, proč je daň z přidané hodnoty vhodnější. Budou popsány nejdůležitější změny provedené pomocí novelizace v daném období platného zákona o dani z přidané hodnoty. Cílem této části práce bude zachytit nejdůležitější změny v oblasti vývoje daně z přidané hodnoty.

Cílem práce naopak není analýza jiných daní a komparace se zahraniční úpravou daně z přidané hodnoty.

Praktická část práce je obsahem třetí části. V této části budou vyhodnocena shromážděná data převážně ze serverů finanční správy. Dále budou zkoumány daňové a celkové příjmy do státního rozpočtu.

Pro dosažení cíle práce budou použity vědecké metody práce, tj. analýza, deskripce legislativy, dedukce, komparace a v závěru potom syntéza.

Práce vychází z legislativy účinné k 31. prosinci 2015.

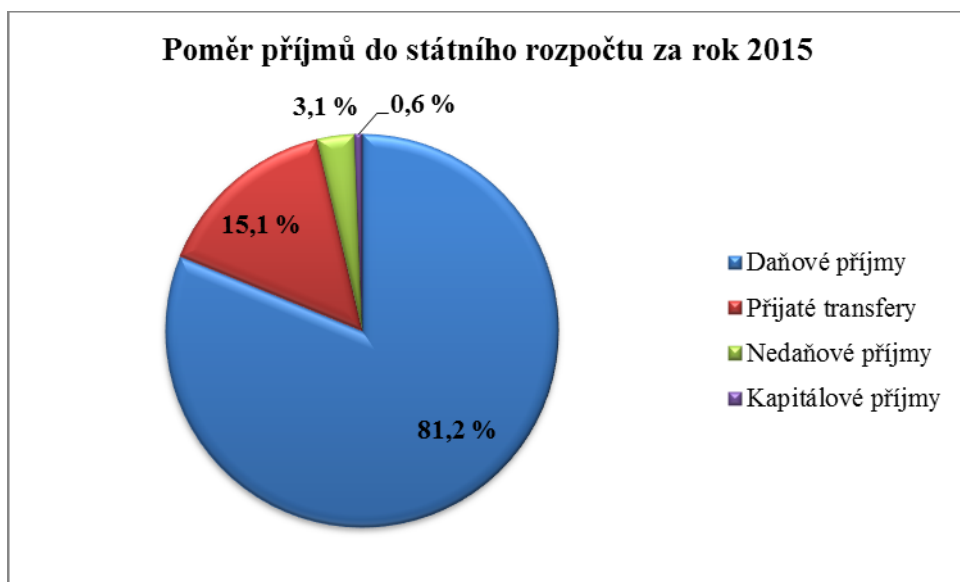
¹ Starý a kol., 2009.

2 Charakteristika daňové soustavy České republiky a její vývoj

Daňová soustava České republiky se vyvíjí od rozdělení Československé republiky na konci roku 1992.

2.1 Daně obecně

Daně jsou právním vztahem závazkovým. To znamená, že fungují tak, že státu vzniká pohledávka za dlužníkem, který má povinnost tento závazek splnit. Daně jsou neúčelové a neekvivalentní, a to znamená, že splněním závazku dlužníkovi nevzniká nárok na plnění ze strany státu. Předmětem daně jako subjektivního závazku určité osoby vůči státu jsou právními normami určená jednání, konání nebo chování osob. Patří zde například pobírání příjmu, nabytí nemovité věci, darování apod². Daně jsou vybírány prostřednictvím finančních úřadů a jsou největším zdrojem státního rozpočtu. Mimo daň příjmy do státního rozpočtu tvoří nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery. Poměr těchto příjmů do státního rozpočtu je zobrazen na Obr. 2.1. Příjmy z daní tvoří 81,2 % procent z celkových příjmů státního rozpočtu. Druhým nejvyšším příjmem přijaté transfery a dva nejmenší zdroje příjmů jsou nedaňové příjmy a kapitálové příjmy.

Obrázek 2.1 – poměr příjmů do státního rozpočtu za rok 2015

Zdroj: Vlastní tvorba podle Monitor, 2015.

Přestože plátcí a poplatníci nemají přesný přehled o tom, v jaké výši a kde budou státem vybrané peníze použity, je jisté, že se z těchto peněz financuje veřejný sektor. Tento sektor se, na rozdíl od soukromého sektoru, charakterizuje tím, že není založen na principu zisku.

² Šíroký, 2008.

Jádrem veřejného sektoru je veřejná správa, která je dále rozdělena na státní správu v čele s ministerstvy, krajskými úřady a obecními úřady a samosprávu, kde jsou řazeny základní územně samosprávní celky, tedy obce, vyšší územně samosprávní celky, tedy kraje. Řadí se zde také různé svazy a komory.

Rozdíl daně a poplatku je v tom, že poplatek je peněžním ekvivalentem za služby poskytované veřejným sektorem. Je účelový, dobrovolný a nepravidelný. Návratnost tohoto poplatku je dána obdržením protihodnoty ve formě veřejné služby³. Poplatek je možno zaplatit například za dálniční známku.

2.2 Daňové subjekty

Daňové subjekty jsou povinny odvádět nebo platit daň a jsou rozděleny na poplatníky a plátce.

- **Daňový poplatník**

- Daňový poplatník je právnická nebo fyzická osoba, která nese daňové břemeno, tedy jeho majetek, či činnost podléhá dani.

- **Plátce daně**

- Plátce daně je právnická nebo fyzická osoba, která má povinnost daň vypočítat, vybrat a odvést, jak již bylo výše zmíněno do státního rozpočtu prostřednictvím finančního úřadu.

2.2.1 Předmět daně a základ daně

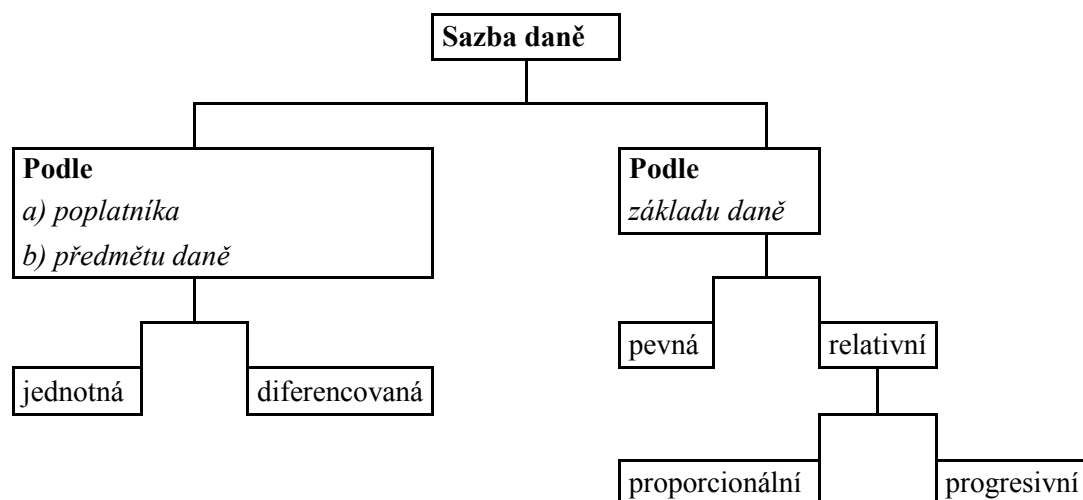
To, co je předmětem daně vymezuje, zákon o určité dani, například pozemek, automobil atp. Dále je třeba uvést základ daně. Základ daně je již zmíněný předmět daně vyjádřený v zákonem určených měrných jednotkách. U pozemků to může být výměra v m², u automobilů zdvihový objem motoru atd.

2.2.2 Sazba daně

Sazba daně je algoritmus, prostřednictvím kterého se ze základu daně (sníženého o odpočty) stanoví velikost daně. Ačkoli tento algoritmus může mít jakoukoliv formu, z praktického hlediska je rozdělen podle dvou nezávislých kritérií, která vymezují typy sazby⁴.

³ Široký, 2008.

⁴ Klazar, 2006.

Obrázek 2.2 – druhy daňových sazeb
 Zdroj: Vlastní tvorba podle Klazar, 2006.

Na Obr. 2.2 je vidět dělení sazeb podrobněji.

Na levé straně Obr. 2.2 jsou sazby určovány podle poplatníka a předmětu daně. **Sazba jednotná** je taková, která je pro všechny typy a druhy předmětů stejná nezávisle na jejich kvalitě. Příkladem této sazby může být sazba daně z nabytí nemovitých věcí. Na rozdíl od této se **diferencovaná sazba** liší v závislosti na kvalitě předmětu daně, nebo podle daňového subjektu. V závislosti na předmětu daně je možno uvést daň z přidané hodnoty, kde se uplatňuje základní sazba daně 21 % nebo první snížená sazba daně 15 % a druhá snížená sazba daně 10 %. Dílčí sazby daně podle daňového subjektu byly například u daně dědické, kde jsou příbuzní v řadě přímé, pobočné, manželé, manželé dětí atd. osvobozeni od daně, na rozdíl od osob ostatních⁵.

Druhá strana Obr. 2.2 znázorňuje sazby daně, které se odvíjí podle základu daně. **Pevná sazba** daně je fixována k objemové jednotce základu daně. To znamená, že základ daně je vyjádřen v objemových jednotkách. Například to může být zdvihový objem motoru automobilu, výměra zastavěné plochy, nebo hektolitry alkoholu. U **sazby daně relativní** bude naopak základ daně vyjádřen v Kč a jeho sazba bude procentuální⁶. Příklady těchto dvou sazeb jsou zobrazeny v Tab. 2.1.

⁵ Klazar, 2006.

⁶ Klazar, 2006.

Daň silniční (pevná sazba)	
Základ daně	Sazba daně
objem motoru	za rok
do 800cm ³	1 200 Kč
nad 800cm ³ do 1 250cm ³	1 800 Kč
nad 1 250cm ³ do 1 500cm ³	2 400 Kč
nad 1 500cm ³ do 2 000cm ³	3 000 Kč
nad 2 000cm ³ do 3 000cm ³	3 600 Kč
nad 3 000cm ³	4 200 Kč

Daň z příjmu, <i>smyšlená</i> (relativní sazba)		
	progresivní	regresivní
Základ daně	Sazba daně	Sazba daně
do 10 000 Kč	10 %	35 %
do 20 000 Kč	15 %	30 %
do 30 000 Kč	20 %	25 %
do 50 000 Kč	25 %	20 %
do 80 000 Kč	30 %	15 %
nad 80 000 Kč	35 %	10 %

Tabulka 2.1 – příklad sazby pevné a relativní
Zdroj: Vlastní tvorba

2.2.3 Zdaňovací období

Za zdaňovací období se považuje časový úsek, za který je vyměřována daňová povinnost a jeho délka je dána zákonem. Nejčastěji je toto období dlouhé jeden kalendářní rok, ale například u daně z přidané hodnoty a daně spotřební je to kalendářní měsíc.

2.3 Daňová soustava na území českých zemí

V druhé polovině 19. století se na území českých zemí začíná vytvářet jednotná a poměrně moderní soustava daní, které se v této době říkalo berně, a poplatků, kterým se říkalo taxy.

V roce 1927 proběhla velice důležitá daňová reforma. Tzv. Englišova reforma dala za vznik nové daňové soustavě. Ta rozdělila daně na přímé a nepřímé.

Do přímých daní patřily daně výnosové, daně osobní a majetkové. Mezi daně výnosové patřily daň pozemková, daň domovní, daň výdělková, rentová daň, daň z tantiém a daň z obchodu s cennými papíry. Mezi daně příjmové nebo taky důchodové patřily daň z příjmů, daň z vyššího služného. Majetkové daně se dělily na daň z převodu majetku mezi živými a pro případ smrti dědický ekvivalent, daň přepychová a daň z obratu, dávka z majetku a dávka z přírůstku majetku. Do nepřímých daní patřily cla a daně spotřební. Daně spotřební byly z lihu, piva, petroleje, minerálních olejů, ale taky potravní daň.

Daně po roce 1945 se jsou přímé, kde patří důchodová daň, výnosová daň, všeobecná daň výdělková, zvláštní daň výdělková, pozemková, domovní, rentová, z tantiém a daň z vyššího služného. Do nepřímých daní byly řazeny spotřební daně, daň burzovní, daň přepychová a **daň z obratu**. Daně byly dále novelizovány, doplňovány nebo měněny. Důležitá daň ve vztahu k budoucí dani z přidané hodnoty je daň z obratu, která bude dále charakterizována⁷.

2.4 Daňové reformy České republiky

Samostatná Česká republika vznikla 1. ledna 1993 a v tentýž den byl zaveden standardní daňový systém. Definovat daňovou reformu je obtížné. Za reformu lze považovat systematickou změnu více parametrů daní vyvolaných na popud nových cílů daňové politiky. Reformou je tedy změna daňové legislativy, pokud splní alespoň jeden z těchto znaků:

- významná změna daňového mixu,
- zamýšlená změna daňové incidence,
- zavedení nových daní nebo rušení stávajících,
- z hlediska příčin k nim vedoucích.

Existují různá kritéria, podle kterých lze reformy členit. Důležitá jsou tato hlediska:

- V dnešním globalizovaném světě je mnoho daňových reforem pouze důsledkem tlaku vnějšího prostředí, zejména tedy států v daném regionu. Řada těchto reforem je vyvolána faktory uvnitř ekonomiky. Ať už jde o ekonomické příčiny, sociologické, nebo politické.
- Ačkoliv za daňovou reformu lze jen stěží považovat změny konstrukce jediné daně, může se stát, že i takováto změna se projeví na všech daních v daňovém systému.
- Velice důležité jsou také reformy, kdy dojde ke změně daňového mixu, za cílem stabilizace veřejných financí⁸.

2.4.1 Historie daňových reforem v České republice

„Ačkoli ke změnám daňové legislativy došlo od roku 1993 ve stovkách případů, za daňové reformy lze alespoň do určité míry považovat pouze následující etapy vývoje:

- 1991 – 1993 zavedení standardního daňového systému tržní ekonomiky,
- 2003 – 2004 implementace legislativy Evropské unie,

⁷ Starý a kol., 2009.

⁸ Vančurová, 2008.

- 2005 – 2006 změna daňové incidence – zvýšení progresivity daňového systému,
- 2008 rychlá fáze přizpůsobení daňového systému v rámci konsolidace veřejných rozpočtů,
- 2009 -2010 a dále modernizace daňového systému (nové zákony o přímých daních)⁹...

To znamená, že ne každá legislativní změna v daňovém systému je zároveň daňovou reformou.

a) 1993 zavedení standardního daňového systému tržní ekonomiky

Pakliže vznik daňového systému lze považovat za jeho reformu, je možno napsat, že tato reforma byla esenciální. Byla zavedena **daň z přidané hodnoty** a **daň spotřební** jako reakce na daňové podmínky v celé západní Evropě a také s předpokladem, že Česká republika bude jednou chtít vstoupit do Evropské unie. Dále bylo implementováno **oddělení sociálního pojištění od daní z příjmu**. V padesátých letech bylo toto pojištění integrováno do daně ze mzdy. Dalším cílem, který se podařilo naplnit, bylo sjednocení zdanění všech forem podnikatelských subjektů na straně jedné a jednotlivců na straně druhé. Dalším cílem bylo přilákat zahraniční kapitál pomocí **snížení zdanění důchodů právnických osob**. Mimo jiné byl kladen důraz na **posílení postavení osobní důchodové daně a vertikální daňové spravedlnosti**, přesto byla nastavena tak, že podíl v daňovém mixu byl pod průměrem nejen, co se týče Evropy, ale také pod průměrem Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Sazba této progresivní daně byla poměrně vysoká, proto se také snižovala až do roku 2005. Mezi nenaplněné cíle této reformy se zařadilo **omezení prostoru pro vyhýbání se zdanění a daňové úniky** stejně jako **zefektivnění daňové správy**¹⁰.

b) 2004 implementace daňového práva Evropské unie

Tato reforma byla zapříčiněna vnějším prostředím. Bylo to v důsledku vstupu České republiky do Evropské unie. Výsledkem byl především nový zákon o spotřebních daních a o dani z přidané hodnoty. Bylo jím docíleno zvýšení příjmů z těchto daní pomocí zvýšení sazeb a zároveň zúžením položek podléhajícím snížené sazbě daně z přidané hodnoty, a to o mnoho víc, než bylo zapotřebí podle směrnic Evropské unie. Zároveň byly implementovány daňové

⁹ Vančurová, 2008, str. 4.

¹⁰ Vančurová, 2008.

principy přesunu kapitálu mezi státy Evropské unie, týkající se především daně z příjmů právnických osob¹¹.

c) 2005 – 2006 změna daňové incidence – zvýšení progresivity daňového systému

V letech 2005 a 2006 došlo ke změnám daně z příjmů fyzických osob. Byl to dvoufázový přechod od sociálních standardních odpočtů ke slevám na dani z příjmů fyzických osob zavedením daňového bonusu a změna úrovně nominální sazby daně z příjmů fyzických osob. Nezrealizoval se plán na zavedení maximálního vyměřovacího základu pojistného a sociálního pojištění¹².

d) 2008 rychlá fáze přizpůsobení daňového systému v rámci konsolidace veřejných rozpočtů

V této reformě došlo ke snížení nominální sazby daně z příjmů právnických osob, které bylo téměř kompenzováno rozšířením základu daně. Dále zavedení zdanění superhrubé mzdy a zavedení všeobecného maximálního vyměřovacího základu, a to se týká spíš podniků ve vlastnictví fyzických osob, než samotných zaměstnanců¹³.

e) 2009 -2010 a dále modernizace daňového systému

V rámci modernizace daňového systému došlo k změně struktury přímých daní v roce 2014.

2.5 Daňová soustava České republiky

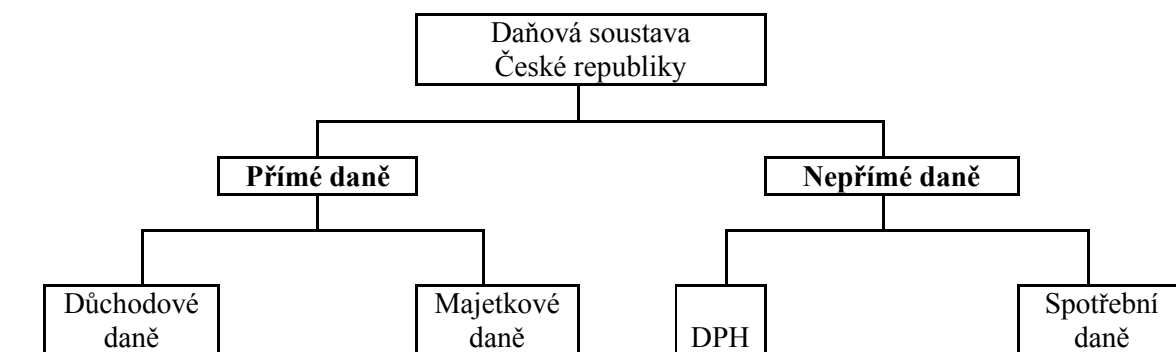
Podle studie Paying Taxes 2015, kterou provádí PwC (PricewaterhouseCoopers) je daňový systém České republiky 119. nejsložitějším na světě¹⁴. Česká daňová soustava rozděluje daně na přímé a nepřímé. Do přímých patří důchodové a majetkové daně. Do nepřímých patří daň spotřební a daň z přidané hodnoty. Toto základní rozdělení je vidět na Obr. 2.3.

¹¹ Vančurová, 2008.

¹² Vančurová, 2008.

¹³ Vančurová, 2008.

¹⁴ PwC, 2015.

Obrázek 2.3 – daňová soustava ČR
Zdroj: Vlastní tvorba

2.5.1 Důchodové daně (daně z příjmů)

Tyto daně je možné rozdělit podle plátců, a to na daň z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“) a daň z příjmů právnických osob (dále jen „DPPO“).

a) Daň z příjmů fyzických osob

DPFO je vymezena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDzP“), ve znění pozdějších předpisů.

- **Poplatník daně** (§ 2 ZDzP):
 - Fyzické osoby s bydlištěm na území České republiky nebo osoby, které se zde obvykle zdržují (tzn. alespoň 183 dnů v kalendářním roce). Pak se jejich daňová povinnost vztahuje na příjmy ze zdrojů v České republice a na příjmy ze zdrojů v zahraničí.
 - Fyzické osoby, které nemají trvalé bydliště na území České republiky, ani se zde obvykle nezdržují, pak se jejich daňová povinnost vztahuje pouze na příjmy ze zdrojů v České republice.
- **Předmět daně** (§ 3 ZDzP):
 - příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDzP),
 - příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDzP),
 - příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDzP),
 - příjmy z nájmu (§ 9 ZDzP),
 - ostatní příjmy (§ 10 ZDzP).
- **Základ daně** (§ 5 ZDzP):
 - základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a

udržení příjmů a pokud dále u jednotlivých příjmů podle § 6 až 10 není stanoveno jinak,

- u každého příjmu se počítá takzvaný dílčí základ daně, ty se následně sečtou a vypočítá se daňová povinnost.
- **Sazba daně** je upravena v § 16 ZDzP a činí 15 %.
- **Zdaňovací období** DPFO je kalendářní rok (ZDzP § 16b).

b) Daň z příjmů právnických osob

Také DPPO obsahuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

- **Poplatník daně** (ZDzP § 17):
 - každá osoba, která není fyzická osoba a má sídlo v České republice pak má daňovou povinnost, která se vztahuje na příjmy v České republice i ze zahraničí,
 - každá osoba, která není fyzická osoba a má sídlo v zahraničí, má daňovou povinnost, která se vztahuje na příjmy v České republice.
- **Předmět daně** (ZDzP § 18):
 - předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a nakládání s majetkem.
- **Základ daně** (ZDzP § 20):
 - základem daně jsou příjmy, které se sníží o náklady prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů,
 - dále je možno základ daně snížit položkami odečitatelnými od základu daně, kde patří například daňová ztráta předchozích období.
- **Sazba daně** je upravena v § 21 ZDzP a činí 19 %, dále u investičního a penzijního fondu 5 % a u základu daně upraveného podle § 20b je tato sazba 15 %.
- **Zdaňovací období** DPPO:
 - kalendářní rok,
 - hospodářský rok,
 - účetní období pokud je delší než 12 po sobě jdoucích měsíců.

2.5.2 Majetkové daně

Tyto daně souvisí s vlastnictvím movitých a nemovitých věcí a nabýváním nemovitých věcí. Do majetkových daní jsou zařazeny:

- silniční daň,
- daň z nemovitých věcí,
- daň z nabytí nemovitých věcí^{*}
- daň darovací a dědickou, které byly **zrušeny od 1. 1. 2014**^{**}.

a) Silniční daň

Je uvalena na vozidla používaná k podnikání a upravuje ji zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční (dále jen „zákon o dani silniční“), ve znění pozdějších předpisů.

- **Poplatník daně** (zákon o dani silniční § 4):
 - osoba zapsaná v technickém průkazu vozidla,
 - osoba užívající vozidlo, v jehož technickém průkazu je osoba, která zemřela, zanikla nebo byla zrušena,
 - zaměstnavatel, pokud vyplácí cestovní náhrady svému zaměstnanci, který použil své osobní auto,
 - osoba užívající vozidlo registrované jako mobilizační rezerva nebo pohotovostní zásoba.
- **Předmětem daně** (zákon o dani silniční § 2) jsou motorová vozidla a jejich přípojná vozidla používaná k účelu podnikání a vozidla nad 3,5 tuny určená k přepravě nákladů.
- **Základ daně** (zákon o dani silniční § 5):
 - zdvihový objem motoru v cm³,
 - podle součtu největších povolených hmotností na nápravy v tunách a podle počtu náprav u návěsů,
 - největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav.
- **Sazba daně** (zákon o dani silniční § 6) se určuje podle základu daně. Ukázku sazeb podle objemu motoru a počtu náprav lze vidět na Tab. 2.2.

^{*} Do konce roku 2013: Daň z převodu nemovitostí.

^{**} Přesun do právní úpravy daně z příjmů.

Objem motoru v cm ³	Roční sazba daně v Kč	Počet náprav	Hmotnost v tunách	Roční sazba daně v Kč	Počet náprav	Hmotnost v tunách	Roční sazba daně v Kč
do 800	1 200	1 náprava	do 1	1 800	2 nápravy	do 1	1 800
nad 800 do 1 250	1 800		nad 1 do 2	2 700		nad 1 do 2	2 400
nad 1 250 do 1 500	2 400		nad 2 do 3,5	3 900		nad 2 do 3,5	3 600
nad 1 500 do 2 000	3 000		nad 3,5 do 5	5 400		nad 3,5 do 5	4 800
nad 2 000 do 3 000	3 600		nad 5 do 6,5	6 900		nad 5 do 6,5	6 000
nad 3 000	4 200		nad 6,5 do 8	8 400		nad 6,5 do 8	7 200
			nad 8	9 600		nad 8 do 9,5	...

Tabulka 2.2 – ukázka sazeb daně silniční

Zdroj: Vlastní tvorba

- **Zdaňovací období** je podle § 12 daně silniční kalendářní rok, přičemž poplatník podle § 10 daně silniční musí platit zálohy během tohoto zdaňovacího období.

b) Daň z nemovitých věcí

Tato daň se skládá z daně z pozemků, staveb a jednotek, které jsou uvedeny v zákoně č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí (dále jen „ZDNV“) ve znění pozdějších předpisů.

- **Poplatník daně z pozemků** (ZDNV § 3):
 - vlastník, nájemce nebo pachtýř pozemku,
 - pokud je vlastníkem stát, potom je poplatníkem subjekt hospodařící na tomto pozemku.
- **Předmět daně z pozemků** (ZDNV § 2) jsou pozemky na území České republiky evidované v katastru nemovitostí.
- **Základ daně z pozemků** (ZDNV § 5):
 - u orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů je základem daně výměra v m² vynásobená průměrnou cenou půdy na m², která je stanovena vyhláškou,
 - hospodářské lesy a rybníky s intenzivním a průmyslovým chovem ryb mají základ daně dán výměrou v m² vynásobenou částkou 3,80 Kč,

- u ostatních je základem daně výměra v m².
- **Sazba daně z pozemků** (ZD NV § 6). Viz Tab. 2.3.

Sazba daně podle druhu pozemku (v %)	2014
orné půdy, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady	0,75
trvalé travní porosty, hospodářské lesy a rybníky s intenzivním a průmyslovým chovem ryb	0,25
Sazba daně u ostatních pozemků činí (v Kč za m²)	2014
zpevněné plochy pozemků, užívaných k podnikání nebo v souvislosti s ním sloužících pro zemědělskou prvovýrobu, lesní a vodní hospodářství	1
zpevněné plochy pozemků, užívaných k podnikání nebo v souvislosti s ním sloužících pro průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku, ostatní zemědělskou výrobu a ostatní druhy podnikání	5
stavební pozemky	2
ostatní plochy, pokud jsou předmětem daně	0,2
zastavěné plochy a nádvoří	0,2

Tabulka 2.3 – sazby daně z nemovitých věcí (pozemky)
Zdroj: Vlastní tvorba

- základ daně vynásobený sazbou daně se ještě dále násobí koeficientem podle počtu obyvatel (1,0 až 3,5) a pokud obec určí obecně závaznou vyhláškou, tak ještě místním koeficientem (2, 3, 4, 5).
- **Poplatník daně ze staveb a jednotek** (ZD NV § 8):
 - vlastník stavby nebo jednotky,
 - poplatníkem daně ze staveb a jednotek je vždy nájemce nebo pachtýř u pronajaté nebo propachtované jednotky, která zahrnuje nebytový prostor jiný než sklep nebo komoru, nebo zdanitelné stavby pokud je vlastníkem stát, potom je poplatníkem subjekt hospodařící na této stavbě či jednotce.
- **Předmět daně ze staveb a jednotek** (ZD NV § 7):
 - budovy a jednotky nacházející se na území České republiky.

- **Základ daně ze staveb a jednotek** (ZD NV § 10):
 - výměra zastavěné plochy v m²,
 - je-li součástí jednotky pozemek přesahující zastavěnou plochu, nebo je-li užíván pozemek ve spoluvlastnictví všech vlastníků jednotek v domě, vynásobí se koeficientem 1,22,
 - v ostatních případech koeficientem 1,20.
- **Sazba daně ze staveb a jednotek** (ZD NV § 11). Viz Tab. 2.4.

Základní sazba daně činí	2014
u budovy obytného domu , u ostatní budovy tvořící příslušenství k budově obytného domu z výměry přesahující 16 m ²	2 Kč za m ² zastavěné plochy
u budovy pro rodinnou rekreaci a budovy rodinného domu využívané pro rodinnou rekreaci (u budovy, která plní doplňkovou funkci k těmto budovám, s výjimkou garáže)	6 Kč za m ² zastavěné plochy (2 Kč za m ² zastavěné plochy)
u garáže vystavěné odděleně od budov obytných domů a u jednotky, jejíž převažující část podlahové plochy je užívána jako garáž	8 Kč za m ² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy
u zdanitelné stavby a u jednotky, jejichž převažující část zastavěné plochy zdanitelné stavby nebo podlahové plochy jednotky je užívána k podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním nebo vodním hospodářství	2 Kč za m ² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy
u zdanitelné stavby a u jednotky, jejichž převažující část zastavěné plochy zdanitelné stavby nebo podlahové plochy jednotky je užívána k podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice nebo ostatní zemědělské výrobě	10 Kč za m ² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy
u zdanitelné stavby a u jednotky, jejichž převažující část zastavěné plochy zdanitelné stavby nebo podlahové plochy jednotky je užívána k ostatním druhům podnikání	10 Kč za m ² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy
u ostatní zdanitelné stavby	6 Kč za m ² zastavěné plochy
u ostatní jednotky	2 Kč za m ² upravené podlahové plochy

Tabulka 2.4 - sazby daně z nemovitých věcí (stavby a jednotky)

Zdroj: Vlastní tvorba

- základní sazba daně se zvyšuje u všech staveb s výjimkou staveb určených k podnikání o 0,75 Kč za m² za každé nadzemní patro, jehož plocha přesahuje dvě třetiny zastavěné plochy,
- základní sazba daně se u staveb a jednotek určených k podnikání zvyšuje o 0,75 Kč za m² za každé další nadzemní patro,
- dále se zde používá koeficient podle počtu obyvatel (1,0-3,5) a místní koeficient, který může obec stanovit vyhláškou.

- **Zdaňovací období** (ZD NV § 12c):
 - zdaňovacím obdobím pro daň z nemovitých věcí je kalendářní rok. Ke změnám skutečností rozhodných pro daň, které nastanou v průběhu zdaňovacího období, se nepřihlíží.

c) **Daň z nabytí nemovitých věcí**

Upravena v zákonu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí (dále jen „ZDNNV“), ve znění pozdějších předpisů.

- **Poplatník daně** (ZDNNV § 1):
 - převodce vlastnického práva k nemovité věci, jde-li o nabytí vlastnického práva koupí či směnou a v kupní nebo směnné smlouvě není napsáno jinak,
 - nabyvatel vlastnického práva k nemovité věci v ostatních případech.
- **Předmětem daně** (ZDNNV § 2) je úplatné nabytí vlastnického práva k nemovité věci jako je:
 - stavba, pozemek nebo část inženýrské sítě na území České republiky,
 - právo stavby, jímž je zatížen pozemek na území České republiky,
 - spoluvlastnickým podílem na nemovité věci uvedené výše.
- **Základ daně** (ZDNNV § 10):
 - nabývací hodnota snižena o uznatelný výdaj.
- **Sazba daně** podle ZDNNV § 26 činí 4 %.
- **Daňové přiznání** podle ZDNNV § 32 je nutno podat nejpozději do konce třetího kalendářního měsíce po vkladu nemovitosti do katastru.

2.5.3 **Spotřební daně**

Tato daň je obsažena v zákonu č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních (dále jen „ZSD“), ve znění pozdějších předpisů.

- **Předmětem jsou** (ZSD § 1):
 - daň z minerálních olejů,
 - daň z lihu,
 - daň z piva,
 - daň z vína a meziproductů,
 - daň z tabákových výrobků.

- **Plátcí daně** (ZSD § 4):

- Plátcem je právnická nebo fyzická osoba, která je provozovatelem daňového skladu, oprávněným příjemcem, oprávněným odesílatelem nebo výrobcem, jíž vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit v souvislosti s uvedením vybraných výrobků do volného daňového oběhu, nebo v souvislosti se ztrátou nebo znehodnocením vybraných výrobků dopravovaných v režimu podmíněného osvobození od daně.

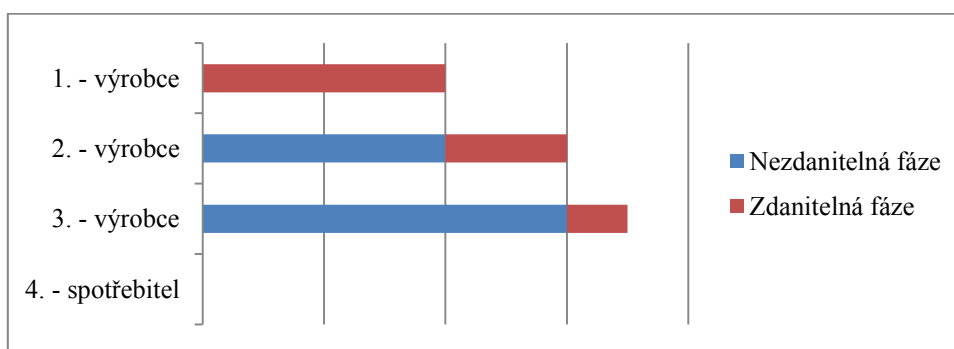
2.6 Dílčí shrnutí

V poměru složitosti daňových soustav jiných států, je daňová soustava České republiky jednou z nejsložitějších vůbec a je neustále měněna. Daně jsou hlavním zdrojem financování státního rozpočtu. V kapitole byla vynechána charakteristika daně z přidané hodnoty, která bude obsahem kapitoly následující.

3 Charakteristika DPH a její vývoj

Jak je již výše zmíněno, úkolem této kapitoly je podrobné seznámení s daní z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), která je aktuálně obsažena v zákoně č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „ZDPH“), ve znění pozdějších předpisů. Z makroekonomického hlediska přidanou hodnotu tvoří součet mezd, zisků, rent, amortizace a saldo úroků ekonomických subjektů. Pokud by platilo, že jsou zboží a služby v ekonomice v daném období ihned spotřebovány, hodnota DPH by se rovnala hodnotě hrubého domácího produktu. Tato součtová metoda je triviální, v praxi ji ovšem nelze použít. Stejně tak se nepoužívá účetní metoda neboli přímá rozdílová metoda. Tato metoda sčítá vstupy a výstupy firmy. Z těchto údajů spočítá přidanou hodnotu a následně DPH. V praxi se používá pro výpočet DPH nepřímá rozdílová metoda. Ta se počítá pomocí salda DPH, které vzniká rozdílem daně z přidané hodnoty na vstupu, tedy fakturovaná a zaplacená dodavatelům, a daňovou povinností plátce, která je odvozena z prodejní ceny a platné sazby daně¹⁵.

Podstatou DPH je zdanění hodnoty, kterou si plátce přidává k hodnotě zakoupeného zboží (zdanitelná fáze výroby), které se následně stává polotovarem pro nový produkt v další výrobě (nezdanitelná fáze výroby). Tato zdanitelná a nezdanitelná fáze je zobrazena na Obr. 3.1, kdy první výrobce je povinen zdanit celý výkon, jakožto novou výrobu. Druhý výrobce, jenž po nákupu použije výrobu prvního, jako výrobní vstup, už daní pouze hodnotu, kterou k výrobku přidá. Stejně tak to platí pro nákup třetího výrobce od výrobce druhého. Jedná se o daň, která je vícefázová, neduplicitní¹⁶.

Obrázek 3.1 – Zdanění výroby a spotřeby daní z přidané hodnoty
Zdroj: Vlastní tvorba podle Široký, 2008.

¹⁵ Široký, 2008.

¹⁶ Široký, 2015.

3.1 Výhody DPH

DPH je konstruována tak, aby byla neutrální vůči spotřebitelům i výrobcům. Technika této daně vede k odstranění její duplicitnosti, a tím zamezuje znevýhodnění komodit, které projdou více stupni zpracování, a tím je konečný podíl daně v ceně zboží roven zákonné sazbě. Tato zásada lze dokumentovat na judikátu Evropského soudního dvora (dále jen „ESD“) C-38/93 „Glawe“. Tento judikát je rozepsán v podkapitole 1.1.1.

Další výhodou je účinné zdaňování služeb. DPH na rozdíl od daní spotřebních nepotřebuje rozlišovat uživatele služeb podle toho, zda jde o konečnou spotřebu nebo výrobní službu. U daně z přidané hodnoty je pro plátce i neplátce cena stejná. Díky zahrnutí služeb do předmětu daně se značně zvyšují výnosy pro veřejné rozpočty. S problémem se daň z přidané hodnoty setkává ve chvíli, kdy je těžké rozpoznat přidanou hodnotu, například u finančních služeb. Některé z těchto služeb jsou od daně osvobozeny.

Neutralita daně z přidané hodnoty podporuje zahraniční obchod. DPH je totiž uvaleno pouze na přidanou hodnotu vytvořenou v dané zemi. DPH se v jednotlivých zemích liší. Aby byly zachovány rovné podmínky konkurence, je dovoz zdaňován ve stejné výši, jako tuzemské zboží. Export zdaňován není. Tímto se také dosáhne zamezení kumulace této daně.

Teoreticky je zdaněn každý prodej. Jedná se o čistou daň, protože dodavatelé odvádí státu daň pouze z přidané hodnoty, kterou vytvoří. DPH nutí podniky k daňové disciplíně, chce-li si totiž firma odečíst od celkové daně daň zaplacenou na vstupu, musí kontrolovat výši daně svého dodavatele. Tato daň je transparentní a musí být podložena existujícím právním vztahem a nesmí jít o nelegální obchod. Nutnost tohoto právního vztahu je vysvětlen judikátem č. j. C-16/93 „Tolsma“, který je rozepsán v podkapitole 1.1.2¹⁷.

3.1.1 Judikát ESD: č. j. C-38/93 „Glawe“

Toto rozhodnutí ESD se týkalo sporu mezi firmou Glawe provozující herní automaty a německým správcem daně o výši základu daně z přidané hodnoty. Judikát lze pro jednodušší vysvětlení znázornit pomocí příkladu smyšleného hracího automatu v Tab. 3.1. Během provozu hráči do automatu vhazovali peníze, přičemž ti kteří vyhráli, obdrželi určitou částku nazpět. Firma Glawe byla názoru, že základ daně z přidané hodnoty je roven vkladům hráčů

¹⁷ Šíroký, 2015.

po odečtení vyplacených výher tedy 240 marek, zatímco správce daně tvrdil, že by základem daně měla být celá částka vkladů tedy 400 marek.

Transakce v automatu (v markách)		
Peněžní zásoba	Vklady hráčů	Vyplacené výhry
20 000	-	-
20 050	50	0
20 192	142	0
20 201	9	0
20 209	8	0
20 178	29	60
20 250	72	0
20 330	80	0
20 240	10	100
Součet	400	160

Tabulka 3.1 – ilustrační příklad transakcí automatu

Zdroj: Vlastní tvorba

ESD rozhodl, že základem daně z přidané hodnoty je částka, kterou firma obdržela, nebo kterou má plátce obdržet za uskutečněné zdanitelné plnění. ESD uvedl, že touto částkou jsou všechny vklady hráčů sniženy o výhry. Soudní spor byl uzavřen ve prospěch firmy Glawe¹⁸.

3.1.2 Judikát ESD: č. j. C-16/93 „Tolsma“

Judikát se týká Nizozemského bubeníka Tolsmy. Ten svou hudební produkci předváděl veřejně v ulicích. Přestože kolemjdoucí lidé nebyli k platbě nuceni, někteří dobrovolně peníze hudebníkovi dali. Správce daně tento výdělek považoval za značný a přirovnával jej k výdělku jiných muzikantů v koncertních síních. Proto požadoval registraci Tolsmy, jako plátce daně. Soudní dvůr poté konstatoval, že nejde o poskytování služby za úplatu, protože mezi kolemjdoucími a bubeníkem nevzniká právní vztah, který by určil výši úplaty v poměru k délce, kvalitě, nebo dobrovolnosti této produkce¹⁹.

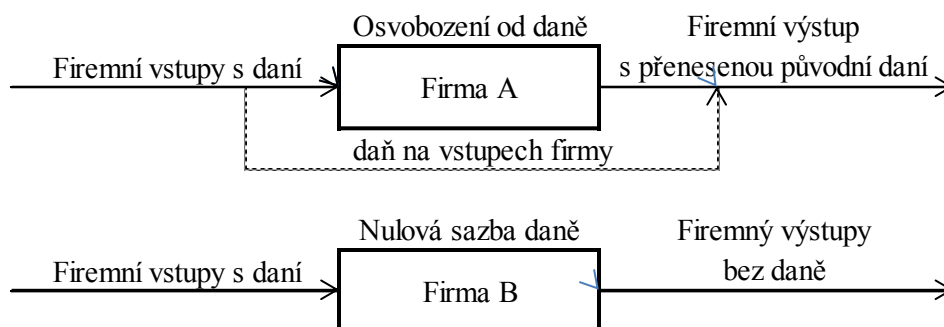
3.2 Nevýhody DPH

Hlavními nevýhodami DPH jsou značná administrativní náročnost a evidence této daně. Je potřeba přesného účetnictví a zvláštní účetní evidence. Proto daň není uvalována na malé a střední podniky s obratem do určité výše. Existují také produkty zatížené nulovou sazbou daně. Nulová sazba daně a osvobození daně není totéž. Důležitým rozdílem je, že u

¹⁸ Široký, 2015.

¹⁹ Široký, 2015.

osvobození daně subjektu nevzniká nárok na odpočet zaplacené daně u zakoupeného zboží. Tento rozdíl je zachycen na Obr. 3.2²⁰.

Obrázek 3.2 – Rozdíl mezi osvobozením od DPH a nulovou sazbou DPH

Zdroj: Vlastní tvorba podle Široký, 2008.

Přímá vazba na možnost ovlivnění cenové hladiny a jiné jednorázové problémy související s jejím zavedením. Platí, že s rostoucí sazbou daně se také zvyšuje inflace.

Problémem DPH je určení sazby. Zachování principů DPH by vyžadovalo jednotnou sazbu daně, které by podléhaly všechny ekonomické subjekty. To ovšem v praxi není možné. Výhodu neutrality této daně oslabuje ve většině zemí, kde je DPH zavedeno několik faktorů. Například osvobození určitých služeb a zboží od DPH, více sazeb a nulové sazby DPH, ale také určení podmínek, kdy je subjekt plátcem DPH²¹.

3.3 Právní vymezení DPH

Aktuálně je DPH vymezeno v zákonu o dani z přidané hodnoty č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon je účinný od 1. 5. 2004.

Spolu se vznikem České republiky byl uveden v účinnost zákon České národní rady o dani z přidané hodnoty č. 588/1992 Sb. (dále jen „ZČNR“), kterým se rušili do té doby platné zákony o obratu a dovozu. ZČNR byl platný od roku 1993 do roku 2004. Nahrazení zákonu bylo zapříčiněno vstupem České republiky do Evropské unie. Během účinnosti zákonu došlo k 25 více či méně důležitým novelám. Seznam těchto novel je v Tab. 3.2. Novelly s největším dopadem na zákon budou analyzovány v další kapitole této práce.

²⁰ Široký, 2008.

²¹ Široký, 2008.

Účinnost od	Novela č.	Účinnost od	Novela č.
1.8.1993	196/1993	1.1.2001	241/2000
1.1.1994	321/1993	1.7.2001	141/2001
21.3.1994	42/1994	1.8.2001	262/2001
1.7.1994	136/1994	1.1.2002	477/2001
1.1.1995	258/1994	13.7.2002	276/2002
1.1.1996	133/1995	30.12.2002	575/2002
1.1.1998	151/1997	1.1.2003	320/2002
1.1.1998	208/1997	1.10.2003	322/2003
1.7.1999	129/1999	1.1.2004	354/2003
1.4.2000	17/2000	1.1.2004	437/2003
1.4.2000	22/2000	1.1.2004	438/2003
1.5.2000	100/2000	5.3.2004	102/2004
11.8.2000	256/2000		

Tabulka 3.2 – Seznam novel upravujících zákon České národní rady č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty
Zdroj: Vlastní tvorba podle PARLAMENT POSLANECKÉ SNĚMOVNY.

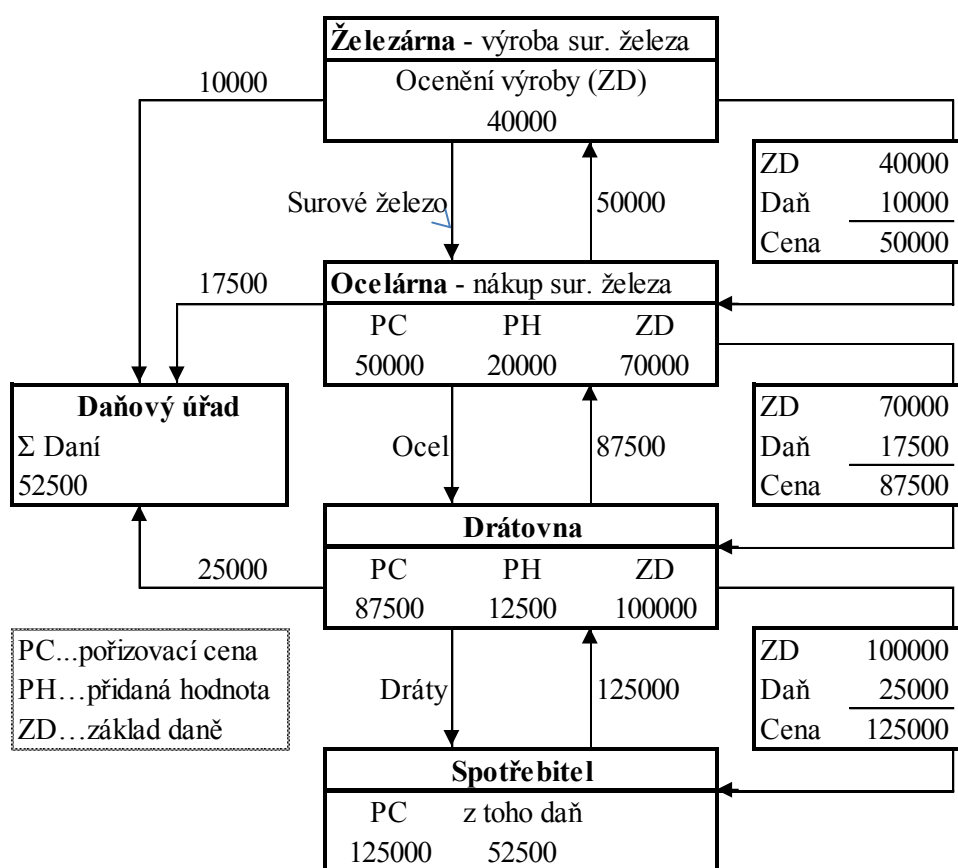
Po zrušení ZČNR začal být účinný od 1. května 2004 ZDPH. Tento zákon byl již mnohokrát novelizován. Nejdůležitější z těchto novel budou opět analyzovány v další části této práce. Seznam těchto novel je obsahem Tab. 3.3.

Účinnost od	Novela č.	Účinnost od	Novela č.	Účinnost od	Novela č.
1.1.2005	669/2004	1.1.2008	296/2007	1.11.2012	333/2012
16.1.2005	635/2004	1.7.2008	124/2008	1.1.2013	457/2011
30.3.2005	124/2005	1.7.2008	126/2008	1.1.2013	18/2012
1.7.2005	215/2005	1.1.2009	302/2008	1.1.2013	500/2012
1.7.2005	217/2005	1.4.2009	87/2009	1.1.2013	502/2012
29.9.2005	377/2005	20.10.2009	362/2009	19.8.2013	241/2013
10.11.2005	441/2005	1.1.2010	489/2009	1.1.2014	344/2013
1.1.2006	545/2005	29.4.2010	120/2010	1.1.2015	458/2011
1.6.2006	230/2006	1.1.2011	281/2009	1.1.2015	196/2014
1.7.2006	109/2006	1.1.2011	199/2010	1.1.2015	360/2014
15.7.2006	319/2006	1.4.2011	47/2011	1.1.2016	377/2015
1.8.2007	172/2007	1.1.2012	370/2011	1.1.2016	262/2014
31.10.2007	270/2007	1.4.2012	375/2011	1.12.2016	113/2016
1.1.2008	261/2007	1.7.2012	167/2012		

Tabulka 3.3 – Seznam novel upravujících zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
Zdroj: Vlastní tvorba podle PARLAMENT POSLANECKÉ SNĚMOVNY.

3.4 Vývoj DPH

V Československu ještě před osamostatněním České republiky a Slovenské republiky platil zákon č. 73/1952 Sb., o dani z obratu. Plátcí daně byli zákonem dané společnosti, družstva, organizace, sdružení a fyzické osoby zapsané do podnikového rejstříku. Také subjekty, které měly sídlo v zahraničí a prováděly hospodářskou činnost na našem území. Předmětem této daně byl obrat z prodeje zboží z vlastní výroby, nákupu a zboží z dovozu. Prodejní cena zboží vždy obsahovala daň, jestliže jinak nestanovil sazebník. V konečné podobě této daně platily čtyři sazby (0 %, 11 %, 22 % a 29 %). Mimo tyto čtyři sazby byly vyjmuty výrobky, u kterých byla cíleně regulována spotřeba. Týkalo se to alkoholických nápojů, kávy, čajů, cigaret, tabákových výrobků, pohonných hmot, osobních automobilů a šperkařských výrobků. Na tyto výrobky byla uvalena takzvaně prohibitivní sazba daně (34 % a 88 %). Výpočet samotné daně se prováděl procentní sazbou, nebo pevnou částkou na jednotku zboží.

Obrázek 3.3 – Mechanismus výpočtu daně z obratu

Zdroj: Vlastní tvorba podle Šíroký, 2008.

Na Obr. 3.3 je zobrazen mechanismus výpočtu daně z obratu. U příkladu je zvolena sazba daně 25 %. Problémem je, že základ daně pro výpočet DPH na každém dalším stupni výroby obsahuje i samotnou DPH. To má za následek, že s každým dalším stupněm výroby je procentní zastoupení daně vyšší než 25 % z ceny výroby. V tomto případě je u konečného spotřebitele procentní zastoupení daně ve výši 42 % z celkové ceny. Tato daň byla zrušena 1. ledna 1993 v souvislosti se zavedením daně spotřební a DPH²².

3.4.1 Vývoj DPH od roku 1993 do roku 1994

Se vznikem České republiky bylo potřeba nových daňových zákonů. K datu 1. ledna 1993 začal platit ZČNR. Tento zákon ze dne 24. listopadu 1992 obsahoval pět částí a dvě přílohy a byl účinný do 30. dubna 2004. Druhá část tohoto zákona byla rozdělena do sedmi hlav.

a) Zákon České národní rady č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty

První část tohoto zákona obsahovala obecná ustanovení rozepsaná ve třech paragrafech. DPH, které bylo předmětem úpravy, obsahoval první paragraf. V druhém paragrafu byly vymezeny základní pojmy, což byla zdanitelná plnění, zboží, peníze, služby aj. Osoby, které byly daň povinny platit, formuloval třetí paragraf první části ZČNR.

Druhá část zákona byla rozdělena na sedm hlav, jak již bylo výše zmíněno, a celkovým obsahem této části bylo uplatňování daně u zdanitelného plnění v tuzemsku. **Hlava I** určovala subjekty daně. Osoby podléhající této dani, plátce a osoby mající zvláštní vztah k plátcům. Osoby podléhající DPH byly právnické a fyzické osoby uskutečňující zdanitelná plnění. Plátcem se staly fyzické nebo právnické osoby s obratem vyšším než 1,5 milionu Kčs, který měly v předchozích třech po sobě jdoucích měsících, a k registraci byly povinny se přihlásit do 20. dne následujícího kalendářního měsíce po překročení limitu. K registraci byly také povinny osoby, které začínaly podnikat a předpokládaly, že jejich obrat v následujících třech měsících bude vyšší než 3 miliony Kčs. Plátcem o zrušení registrace mohli požádat, pokud v předchozích třech po sobě jdoucích kalendářních měsících nepřekročili obrat 1,5 milionu a zároveň nepřekročili za předchozích 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců obrat 6 milionů Kčs. Jako osoby mající k plátcům zvláštní vztah byly v zákonu ZČNR uvedeny statutární orgány, členové dozorčích rad plátců, osoby s podíly většími než 10 % a hlavní akcionáři. **Hlava II** vymezoval předmět daně a místo plnění. Daň byla uvalena na veškerá zdanitelná plnění v tuzemsku, ať už za úplatu nebo bez úplaty. Mezi tato plnění patřila také plátcem

²² Starý a kol., 2009.

uskutečněná plnění, která nesouvisela s podnikáním. Místo zdanitelného plnění bylo určeno podle typu plnění. ZČNR rozlišoval místa plnění při dodání zboží, převodu nemovitostí a poskytnutí služeb. **Hlava III** popisovala, kdy docházelo k uskutečnění zdanitelného plnění, vzniku daňové povinnosti a podmínky vyhotovení daňových dokladů. Zdanitelná plnění byla brána za uskutečněná při prodeji zboží dnem dodání, dnem nabytí vlastnictví nemovitosti, dnem poskytnutí služeb, případně dnem, kdy byla služba zaplacená, podle toho co nastalo dříve. Pro další zdanitelná plnění to byly dny uvedené ve smlouvě, případně na příslušných dokladech. Specifické případy uskutečněných zdanitelných plnění byly v ZČNR vymezeny zvlášť. To se týkalo například prodejních automatů, nájemních smluv, kupních smluv najatých věcí a smluv o koupi najaté věci. Dny, kdy vznikala daňová povinnost, byly opět dány druhem zdanitelného plnění. Mohla vznikat v den vystavení daňového dokladu nebo dnem uskutečnění zdanitelného plnění. Daňové doklady obsahovaly informace o plátcí i poplatníkovi, kteří dani podléhali. Musely také obsahovat pořadové číslo dokladu, obsah zdanitelného plnění, datum vystavení, výši ceny bez daně, sazbu daně a výši daně. Tyto doklady byli plátcí povinni evidovat a uschovat po dobu deseti let od konce roku, ve kterém došlo k daňové povinnosti. Pokud došlo k chybě a následně opravě základu daně, plátce uskutečňující zdanitelná plnění byl povinen vystavit daňový dobropis, případně vrubopis do patnácti dní od provedení opravy. **Hlava IV** vymezovala základ daně. Nejčastěji byla základem daně cena zdanitelného plnění, která neobsahovala daň. Spotřební daně zvyšovaly základ daně z přidané hodnoty. Naopak plátce mohl poskytnout slevu, a tím základ daně snížit. Při koupi najaté věci byla základem daně vstupní cena majetku a při dražbách vydražená cena očištěná o daň. Tato část zákona obsahovala také samostatné zdanitelné plnění opravy základu daně, kterou mohl plátce provést, pokud došlo k vrácení celého nebo části zdanitelného plnění, změně ceny nebo použití chybné sazby daně. Oprava se prováděla pomocí daňových dobropisů a vrubopisů. **Hlava V** obsahovala sazbu a výpočet daně. ZČNR obsahoval základní sazbu daně ve výši 23 % a sníženou sazbu daně ve výši 5 %. Termíny základní sazba a snížená sazba byly zavedeny až po novele 133/1995 Sb., účinné k 1. lednu 1996. Tyto sazby byly účinné na celém území České republiky. Součástí ZČNR byly dvě přílohy obsahující zboží a služby spadající pod jinou sazbu daně, než bylo uvedeno v zákonu. Do základní sazby spadalo zboží. V příloze č. 1 byly uvedeny názvy zboží, které spadalo do snížené sazby daně. Snížené sazby daně se používalo při výpočtu daně u převodu nebo využití práv, u nemovitostí a také u služeb. V příloze č. 2 byly uvedeny služby, u kterých se používala pro výpočet daně základní sazba. Výpočet samotného DPH bylo povinností plátce. Podle (3.1) se DPH se vypočítá.

$$DPH = \frac{\text{základ daně} * \text{sazba daně}}{100} \quad (3.1)$$

Pokud bylo zdanitelné plnění uskutečněno v cizí měně, muselo být převedeno na československou měnu podle kurzu platného v den vzniku daňové povinnosti. **Hlava VI** vymezovala odpočet daně. K této části je důležité zdůraznit rozdíl mezi přijatým a uskutečněným zdanitelným plněním. Pokud se jedná o přijatá plnění, vzniká daň na vstupu. Pokud se jedná o uskutečněná zdanitelná plnění, vzniká daň na výstupu. S tímto souvisí vznik nadměrného odpočtu, který byl v této části ZČNR také vymezen. Nadměrný odpočet vznikl ve chvíli, kdy byla výše daně na vstupu větší než výše daně na výstupu. Poslední **Hlava VII** obsahovala zdanitelná plnění osvobozená od daňové povinnosti. Byly zde vymezeny a jednotlivě popsány, za jakých podmínek byly od daňové povinnosti osvobozeny. Jednalo se o poštovní služby, rozhlasové a televizní vysílání, finanční činnosti, pojišťovnictví, převod a pronájem, výchova a vzdělání, zdravotnické služby a zboží, sociální pomoc, loterie, prodej podniku.

Třetí část ZČNR vymezovala zdaňovací období a správu daně v tuzemsku. Základním zdaňovacím obdobím byl kalendářní měsíc. Pokud plátce nepřekročil v předchozím kalendářním roce obrát 10 milionů Kčs, bylo zdaňovacím obdobím kalendářní čtvrtletí. Povinnost zaplatit 50 % částky daně za předchozí zdaňovací období jako zálohu vznikala, pokud obrát plátce v předchozím kalendářním roce překročil 100 milionů Kčs, nebo se u plátce předpokládalo, že jeho obrát během roku této výše dosáhne. Daň byla splatná do 15 dnů od konce zdaňovacího období. Ve stejné lhůtě byl také povinen plátce předložit daňové přiznání. Pokud se zjistil rozdíl mezi daňovou povinností, která vznikla plátcí, a daňovou povinností uvedenou v daňovém přiznání a plátcí tímto vznikl zisk, výše daně se zvyšovala. Pokud na tento rozdíl přišel finanční orgán, došlo ke zvýšení daně o 100 %. Pokud tuto skutečnost zjistil plátce a sám provedl opravu, došlo ke zvýšení daně o 20 %. Pokuty a penále byly splatné do 15 dnů od doručení rozhodnutí příslušného orgánu. Nedošlo-li k zaplacení daně včas, penále byly ve výši 0,1 % z nezaplacené daně za každý den prodlení. Toto zvýšení daně a penále se vystavovalo pouze, pokud překročila částku 100 Kčs. Za pozdní předložení daňového přiznání byla uložena pokuta v hodnotě nejméně 5 000 Kčs a nejvýše 10 % z daňové

povinnosti. Pokud nedošlo k včasné registraci plátce, výše pokuty se pohybovala v rozmezí 5 tisíc až 1 milion Kčs.

Čtvrtá část obsahovala uplatnění daně při dovozu a vývozu. Vymezovala zboží z dovozu, které dani podléhalo. U dovezeného zboží se do základu daně započítávaly také cla, poplatky vybrané na celnici a spotřební daně. Vývoz zboží byl osvobozen od daňové povinnosti s nárokem na odpočet. U vývozu zboží byl vymezen pojem oprávněný vývozce. Tím byl každý plátce, jehož obrat při vývozu zboží překročil 5 milionů Kčs za předchozí kalendářní rok. Oprávněnému vývozci poté vznikala nárok na odpočet podle zvlášť vymezených paragrafů. Hlavní výhodou oprávněných vývozců bylo rychlejší vrácení nadměrného odpočtu. Dále bylo obsahem čtvrté části poskytování služeb, převod a využití práv do zahraničí a mezinárodní přeprava.

Poslední **část pátá** byla závěrečná, přechodná a zrušovací ustanovení. Byly zde uvedeny podmínky a povinnosti předložení žádosti o registraci plátce při přechodu z daně z obratu na daň z přidané hodnoty. Povinny podat přihlášení k registraci byly osoby, které překročily obrat 6 milionů Kčs v období od 1. ledna do 30. září 1992. V tomto případě byly osoby povinny podat žádost do 31. prosince 1992. Pokud došlo k překročení obratu v období od 1. ledna do 31. prosince 1992, pak vznikala povinnost podat přihlášení nejpozději do 20. ledna 1993. Dále osoby, které nepředložily přihlášení a zůstaly plátcí daně z obratu, odvedly daň z obratu, která byla obsahem posledního hlášení o této dani za rok 1992. Dalšími body byly podmínky uplatnění daně u majetku, zásob, zboží a materiálu pořízených před přechodem na nový daňový systém a u smluv uzavřených před přechodem na nový daňový systém. Aby vznikl nárok na odpočet daně, musely být splněny různé požadavky. U majetku byly tyto podmínky pořízení majetku před datem 1. ledna 1992, plátce disponoval doklady s výší odvedené daně z obratu za tento majetek a zároveň byla provedena inventarizace majetku k datu 31. prosince 1992. U zboží a materiálu bylo opět klíčové pořízení tohoto majetku před datem 1. ledna 1992, dostupnost příslušných dokladů a provedená inventarizace k datu 31. prosince 1992. Na smlouvy uzavřené před účinností ZČNR, kdy dochází k zdanitelnému plnění po účinnosti tohoto zákona, se vztahovalo ustanovení ZČNR. Obsah zrušovacích ustanovení je v Tab. 3.4.

Zrušují se:
1. Zákon č. 73/1952 Sb., o dani z obratu, ve znění zákona č. 107/1990 Sb.
2. Zákon č. 530/1991 Sb., o dovozní dani
3. Vyhláška federálního ministerstva financí č. 560/1990 Sb.
4. Vyhláška federálního ministerstva financí č. 575/1991 Sb.

Tabulka 3.4 – Zrušovací ustanovení ZČNR

Zdroj: Vlastní tvorba

b) Novela č. 196/1993 Sb.

První novela ZČNR vešla v **účinnost** již 1. srpna 1993. Bylo zapotřebí zaměnit veškeré texty obsahující peněžní jednotky v „Kčs“ za jednotky „Kč“ v souvislosti se vznikem nové měny po rozpadu Československé republiky. Došlo k upřesnění povinnosti vedení záznamů a vystavování daňových dokladů. Tím se měla ulehčit administrativní práce a vypořádání daňových povinností plátců daně. Další úpravy se týkaly vymezení plátců daně v případě sdružení a vymezení okruhu osob majících zvláštní vztah k plátcí. Tyto změny byly provedeny za účelem větší srozumitelnosti ZČNR.

Nejvýznamnější změny byly uskutečněny ve čtvrté části ZČNR, kde bylo upravováno zdanění při dovozu a vývozu. Bylo zrušeno vymezení pojmu „oprávněný vývozce“. Ti byli doposud zvýhodňováni rychlejším vrácením nadměrného odpočtu. Další úpravy v této části zákona se týkaly jednotlivých paragrafů, které byly v rámci zavedení nových celních předpisů přepsány, aby s těmito předpisy korespondovaly.

Další důležité úpravy byly provedeny v uplatňování sazeb u některých výrobků a výkonů, které byly do přílohy č. 1 a 2 doplněny a z jiné z přílohy č. 1 vypuštěny. Většina těchto úprav se týkala potravinářských a zdravotnických prostředků. Tyto úpravy měly mít dle odhadů v roce 1993 dopad na příjmy do státního rozpočtu okolo 200-300 milionů Kč.

Účinnost této novely byla **navrhována** na 1. červenec 1993, aby dalším měsícem začínalo nové zdaňovací období, nejen pro plátce, kteří využívají základního zdaňovacího období, tedy kalendářního měsíce, ale i pro plátce využívající zdaňovacího období v délce čtvrt roku. Novela byla uvedena v **účinnost** až 1. srpna 1993, tedy již ve třetím čtvrtletí, a proto bylo zapotřebí přechodných ustanovení²³.

²³ Předpis 196/1993 Sb.

c) Novela č. 321/1993 Sb.

Tato novela byla zaměřena na prevenci daňových úniků. Došlo k snížení limitu obratu, při kterém jsou fyzické a právnické osoby povinny k registraci. Konkrétně o polovinu, tedy z původního 1,5 milionu Kč za předchozí 3 kalendářní měsíce na 750 tisíc Kč. Výsledkem tohoto snížení měl být nárůst plátců o 20-30 %. Totéž snížení limitu o polovinu se týkalo fyzických a právnických osob, které předpokládaly, že překročí limit obratu v následujících 3 kalendářních měsících. V tomto případě bylo snížení limitu z 3 milionů Kč na 1,5 milionu Kč. Úprava se týkala také případů, kdy plátce žádal o zrušení registrace. Snížení limitu bylo opět o polovinu. Plátce nesměl překročit za předchozí 3 po sobě jdoucí kalendářní měsíce obrat 750 tisíc Kč a za předchozích 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců obrat 3 miliony Kč. V souvislosti se snížením daňových úniků a zvýšením počtu plátců se mělo docílit zvýšení výnosu z DPH přibližně o 1 miliardu Kč. Se zvýšeným počtem plátců se počítalo také s většími náklady finančních orgánů přibližně o 150 milionů Kč.

Dalšími úpravami bylo zaměnění frází. Například nahrazení pojmu Státní československá banka, která již neexistuje, pojmem Česká národní banka, která nově vznikla.

Účinnost této novely byla k datu 1. ledna 1994. Návrh byl zdůvodněn vazbou na základní účetní období, které tímto datem začínalo a také na měsíční a čtvrtletní zdaňovací období vztahující se k tomuto zákonu²⁴.

3.4.2 Vývoj DPH od roku 1995 do roku 2003

V roce 1995 došlo k první změně sazby daně. Došlo také k dalším změnám, které vycházely z praxe uplatňování DPH v prvních letech. Vývoj DPH v tomto období směřoval k legislativnímu sblížování s DPH členských zemí Evropské unie.

a) Novela č. 258/1994 Sb.

Touto novelou byl upravován ZČNR v návaznosti na zkušenosti z uplatňování daně za první dva roky. Změny také souvisely s procesem sblížování daňové legislativy s Evropskou unií. Došlo ke změně a doplnění přílohy č. 1 i 2. Navíc byla k zákonu přidána příloha č. 3, která byla seznamem zboží, u kterého bylo zapotřebí rozdělit základ daně při zabudování do stavby.

Za účelem zjednodušení administrativní náročnosti upravovala novela třetí část ZČNR. Například šlo o prodloužení lhůty, kdy byl plátce povinen splatit daň a podat daňové přiznání

²⁴ Předpis 321/1993 Sb.

z 15 dnů na 25. Dále také penále a pokuty byly nově řešeny zákonem o správě daní a poplatků. Jednotlivé paragrafy této části zákona byly také přepsány, pro lepší srozumitelnost.

Nejdůležitější změnou bylo snížení základní sazby daně z 23 % na 22 %. V roce 1995 se předpokládalo, že tato změna bude mít za následek snížení příjmů do státního rozpočtu v rozmezí 3-4 miliard Kč. Zvýšit příjmy o přibližně 600 milionů Kč mělo zvýšení spotřebních daní. O dalších 500 milionů zrušení osvobození pro finanční pronájem. Dalších 500-600 milionů Kč mělo přinést přeřazení některého zboží a služeb ze snížené sazby do základní sazby daně. Do této částky také měla přispět úprava uplatňování DPH ve stavebnictví. Spolu s přijatými legislativními změnami se měly příjmy do státního rozpočtu zvýšit o 600-900 milionů Kč a to v důsledku snížení daňových úniků. Snížení výnosů státního rozpočtu o přibližně 100 milionů korun mělo být zapříčiněno změnou, kdy do základu daně bylo zahrnuto pouze splatné clo. Zvýšení výdajů státního rozpočtu o 200 milionů Kč pak měl znamenat přesun opravy speciální techniky ze snížené sazby daně do základní sazby daně. Novela byla **účinná** k datu 1. ledna 1995²⁵.

b) Novela č. 208/1997 Sb.

V **návruhu** této novely bylo kladeno za cíl odstranění dílčích rozlišností při uplatňování DPH oproti směrnicím, doporučením nebo obvyklé praxi v zemích Evropské unie. Tímto mělo dojít ke sblížování daňového práva České republiky s Evropskou unií. Opět docházelo k přesnější formulaci některých nejednoznačných a nepřesných legislativních výkladů. Upřesňovaly se také podmínky vrácení daně diplomatům a dalším osobám majícím imunitu, případně jiných výsad podle mezinárodních smluv.

Nejdůležitější částí **návruhu** bylo převedení paliv a energie mimo tepelné energie ze snížené sazby do sazby základní vypuštěním z přílohy č. 1. Tato změna měla odhadem zvýšit příjmy státního rozpočtu pro rok 1997 o 6,5 miliardy Kč. Možnost vrácení daně zahraničním právnickým osobám měla znamenat snížení příjmů státního rozpočtu přibližně o 500 milionů Kč.

Po projednání této novely rozpočtovým výborem v 1. čtení novela prošla obecnou a podrobnou rozpravou ve 2. čtení. Byly podány pozměňovací návrhy, kdy došlo k dalšímu přepracování jistých částí ZČNR. Novela byla **schválena** ve 3. čtení. Hlavní část převedení paliv a energií do snížené sazby daně zůstala nezměněna. Do zákona byly také přidány

²⁵ Předpis 258/1994 Sb.

paragrafy upravující „Vrácení daně“ týkající se osob požívajících výsad a imunit podle mezinárodní smlouvy, kterou byla Česká republika vázána. Tyto osoby měly podle novely nárok na vrácení daně zaplacené v cenách zboží a služeb. Nárok na vrácení až 3 milionů Kč měly osoby požívající imunit a výsad ze smluv diplomatických misí a konzulárních úřadů akreditovaných pro Českou republiku (dále jen „konzulární úřad“) jako orgán cizího státu. Na vrácení až 500 tisíc Kč se týká osob požívajících imunit a výsad ze smluv zvláštních misí, případně mezinárodní organizace požívající výsad a imunit. O vrácení až 100 tisíc Kč mohl požádat státní příslušník cizího státu, který byl členem diplomatické mise, nebo konzulárního úřadu, nebo úředník mezinárodní organizace, který nebyl občanem České republiky a neměl trvalý pobyt v České republice. Novela byla **vyhlášena** pod číslem 208/1997. **Účinnost** novela nabyla k datu 1. ledna 1998²⁶.

c) Novela č. 129/1999 Sb.

Návrh novely zákona č. 587/1992 Sb. o spotřebních daních měnil sazby některých komodit natolik, že tyto změny měly mít znatelný vliv na DPH. Spotřební daň jakožto součást základu daně z přidané hodnoty měla dopad na výši příjmů státního rozpočtu z DPH. Sazby spotřební daně se zvyšují u komodit, které mají sazby daně nižší než minimální sazby platné v Evropské unii.

Zvýšení sazeb spotřebních daní dle **návrhu** mělo mít za následek zvýšení příjmů do státního rozpočtu o 4,5 miliardy korun. V této částce bylo započteno zvýšení příjmů vlivem daně spotřební i z přidané hodnoty. Přitom daňový dopad na jednotlivé komodity měl být následovný. Zvýšení ceny u 1 litru benzínu o 1,39 Kč, u 1 litru motorové nafty 1,04 Kč, u cigaret do 70 mm 0,73 Kč za kus, u cigaret delších 70 mm 1,22 Kč za kus. Dále se z předmětu daně vypustilo rékové víno. To mělo mít za následek snížení příjmů státního rozpočtu o 133 milionů Kč.

Novela prošla projednáním rozpočtového a hospodářského výboru v 1. čtení. Ve 2. čtení prošel obecnou a podrobnou rozpravou a byly navrhнутy pozměňovací návrhy. Ve 3. čtení byl vrácen do obecné rozpravy 2. čtení, kde byly opět navrhнутy pozměňovací návrhy. V následném 3. čtení byla novela **schválena**. Provedené změny se netýkaly zvýšení sazeb

²⁶ Předpis 208/1997 Sb.

spotřebních daní. Následně byla novela **vyhlášena** pod číslem 129/1999. **Účinnost** novely byla stanovena k datu 1. července 1999²⁷.

d) Novela č. 17/2000 Sb.

Jeden z nejrozsáhlejších **návrhů** novely ZČNR. Značné množství zákona bylo vypuštěno, přepsáno a doplněno v návaznosti na praxi používání DPH v zemích Evropské unie. Tyto změny nebyly systémové, pouze změny dílčích mechanismů uplatňování DPH v praxi. Oproti předchozímu vládnímu návrhu, který byl zamítnut v červenci 1999, tato novela neobsahovala přesun služeb a zboží mezi jednotlivými sazbami daně, ani změnu sazby daně samotné. Šlo pouze o změny v klasifikaci jednotlivých položek v příloze č. 1. Opět došlo k upřesnění možností vrácení daně diplomatům a dalším osobám, majících imunitu případně jiných výsad podle mezinárodních smluv. Došlo také k upřesnění možností vrácení daně jednotkám NATO při pobytu na našem území.

V souvislosti s jednáním s Evropskou komisí bylo **navrženo** snížení limitu obratu pro povinnost registrace k dani a zrušení registrace k dani. Tato změna měla mít postupný charakter částečného snížení každým rokem. Doposud byl limit obratu ve výši 750 tisíc Kč za 3 předcházející po sobě jdoucí kalendářní měsíce. Tento limit byl navrhován na snížení pro rok 2000 na částku 500 tisíc Kč, pro rok 2001 na částku 400 tisíc Kč, pro rok 2002 na částku 350 tisíc a pro rok 2003 a následující roky na částku 300 tisíc Kč. Tento limit pro registraci plátce odpovídal akceptovatelné částce pro vstup České republiky do Evropské unie. U zrušení registrace plátce nesměl překročit limit pro povinnost k registraci za předchozí 3 po sobě jdoucí kalendářní měsíce v jednotlivých letech 2000, 2001, 2002, 2003 a dále podle limitů napsaných výše v této novele. Zároveň nesměl překročit limit obratu za posledních 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců ve výši 2 miliony Kč pro rok 2000, 1,6 milionu Kč pro rok 2001, 1,4 milionu Kč pro rok 2002 a 1,2 milionu Kč pro rok 2003 a roky následující.

Návrh možnosti vrácení daní udával předpoklad snížení příjmů do státního rozpočtu pro rok 2000 o 1,5-2 miliardy Kč. Zvýšení administrativních nákladů spojené s nárůstem plátců daně pro rok 2000 se odhadoval na 200 milionů Kč. Tyto náklady měly být vykompenzovány vyšším výběrem daně souvisejícím s vyšším počtem plátců daně.

Novela byla v 1. čtení projednána rozpočtovým výborem. Ve 2. čtení prošla obecnou a podrobnou rozpravou a byly podány pozměňovací návrhy. Ve 3. čtení došlo k **schválení**

²⁷ Předpis 129/1999 Sb.

novely. Poté k následnému **vyhlášení** pod číslem 17/2000. V tomto případě mělo pozměnění novely rozhodující dopad na návrhy týkající se ZČNR. Návrh změn limitů pro registraci plátce byl zrušen. Naopak změny týkající se osob požívajících imunit a výsad zrušeny nebyly. Jednou z nich byla, že tyto osoby byly dále rozděleny do skupin s rozlišným limitem podle sídla v České republice nebo mimo Českou republiku. **Účinnost** novely byla k datu 1. dubna 2000²⁸.

e) Novela č. 241/2000 Sb.

Jde o novelu týkající se opatření pro krizové stavy. Novela **navrhovala** mimo jiné taky, doplnění regulačních opatření za stavu ohrožení státu a válečného stavu v souvislosti s DPH. Díky tomu mohl stát v krizovém stavu upravovat sazbu daně, případně plátcům uskutečňujícím zdanitelná plnění pro ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, havarijní služby a subjekty hospodářské mobilizace dodávat stanovené zboží a poskytovat služby bez daně.

V 1. čtení byla tato novela projednána výborem pro obranu a bezpečnost, hospodářským výborem. Po obecné a podrobné rozpravě byly ve 2. čtení podány pozměňovací návrhy. Ve 3. čtení byla novela **schválena**. Poté byla **vyhlášena** pod číslem 241/2000. **Účinnost** novela nabyla 1. ledna 2001²⁹.

f) Novela č. 575/2002 Sb.

V souvislosti s povodněmi v České republice v roce 2002 byl vydán **návrh** novely s přechodnými ustanoveními. Návrhy přechodných ustanovení se týkaly mimo jiné DPH. Šlo o snížení daňové povinnosti pro osoby poskytující bezúplatnou pomoc do oblastí postižených povodní.

Novela byla projednána Rozpočtovým výborem v 1. čtení. Ve 2. čtení prošel obecnou a podrobnou rozpravou a byly navrženy pozměňovací návrhy. Novela byla **schválena** ve 3. čtení a poté **vyhlášena** pod číslem 575/2002. Novela nabyla **účinnosti** 30. prosince 2002.

²⁸ Předpis 17/2000 Sb.

²⁹ Předpis 241/2000 Sb.

g) Novela č. 320/2002 Sb.

V souvislosti se zrušením okresních úřadů byly v ZČNR nahrazena slova „okresního úřadu“ slovy „správního úřadu“, nebo „příslušného správního úřadu“. Změny byly **účinné** k datu 1. ledna 2003.

h) Novela č. 322/2003 Sb.

Další z rozsáhlých **návrhů** novel. Tato kladla důraz na právní slučitelnost v oblasti daně z přidané hodnoty České republiky s Evropskou unií podle směrnice 79/1072/EHS a 86/560/EHS týkající se hlavně vrácení daně.

Nejvýznamnější **návrh** se týkal zrušení limitu obratu pro povinnost registrace plátce ve výši 750 tisíc Kč za poslední 3 po sobě jdoucí kalendářní měsíce a zároveň snížení limitu z 3 milionů Kč za posledních 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců na 2 miliony Kč.

Rozsáhlejší změny podle Šesté směrnice Rady ze dne 17. května 1977 (dále jen „77/388/EHS“) by byly legislativně a technicky náročné, proto měly být realizovány až v rámci nového zákona o DPH.

V 1. čtení projednal návrh Rozpočtový výbor a Výbor pro evropskou integraci. Ve 2. čtení prošel obecnou a podrobnou rozpravou a byly vydány pozměňovací návrhy. Novela byla **vyhlášena** pod číslem 322/2003. **Účinnost** nabyla k datu 1. října 2003³⁰.

3.4.3 Vývoj DPH od roku 2004 do roku 2007

Rok 2004 byl pro DPH velice důležitý. Spolu se vstupem do Evropské unie bylo zapotřebí nového zákona o DPH. A to, i přestože ZČNR po mnoha novelách byl v podstatě v souladu s předpisy Evropské unie, které upravovaly DPH. Hlavním důvodem pro nový zákon bylo, že změnit zákon ZČNR podle 77/388/EHS by bylo legislativně i technicky náročné. Nejrozsáhlejší doplnění zákona oproti stávajícímu znění bylo doplnění pravidel uplatňování DPH v rámci vnitřního trhu Evropské unie.

a) Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Návrh této novely obsahoval zhodnocení právní úpravy ZČNR a nutnost změny. Hlavním cílem nového znění zákona bylo plně sladit legislativní úpravu pro Českou republiku s předpisy Evropské unie. Trvalé výjimky Česká republika docílila v oblasti limitu obratu pro

³⁰ Předpis 322/2003 Sb.

nutnost registrace ve výši 1 milion Kč. Tato změna vstoupila v účinnost dnem vstupu České republiky do Evropské unie. Další cíle byly přehlednost a systematickosti nového zákona.

Bylo třeba převedení zboží, výrobků, služeb, staveb a stavebních prací, které nemohly spadat pod sníženou sazbu daně podle 77/388/EHS. Konkrétně u tepla a bytové výstavby Česká republika vyjednala výjimku na přechodné období, a to do 31. prosince 2007. Pro vrácení DPH platila směrnice 79/1072/EHS a 86/560/EHS, které do nového znění zákona byly promítnuty.

Návrh neobsahoval změnu sazby daně. Návrh byl plně slučitelný se směrnicemi Evropské unie s výjimkou výše uvedených výjimek.

V 1. čtení byl **návrh** projednán rozpočtovým výborem. Ve 2. čtení došlo k obecné a podrobné rozpravě a k podání pozměňovacích návrhů. Ve 3. čtení byl zákon **schválen** a předán senátu. Jako garanční výbor byl určen Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Ten přikázal novelu k projednání Výboru pro evropskou integraci a Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Byly podány další pozměňovací návrhy. Dále byl zákon doručen prezidentovi, který jej **nepodepsal** a vrátil zpět sněmovně. Sněmovna **setrvala** na původním návrhu zákona a ten byl doručen premiérovi k podepsání. Zákon byl **vyhlášen** 23. dubna 2004 pod číslem 235/2004 Sb. **Účinnosti** zákon nabyl k datu 1. května 2004³¹.

ZDPH byl obsahově mnohem rozsáhlejší než ZČNR. Byl rozdělen do dvou částí. Přitom první část je dále rozdělena do dvou hlav.

Část první, hlava I ZDPH obsahovala obecná ustanovení týkajících se DPH. Konkrétně předmět úpravy, předmět daně, územní působnost a základní pojmy. Předmětem úpravy bylo DPH, které se uplatňovalo na zboží, nemovitosti a služby. Předmět daně byl vymezen jako dodání zboží a poskytnutí služby, dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku a pořízení zboží z jiného členského státu Evropské unie za úplat, uskutečněné za úplatu osobou povinnou k dani. Územní působnost vymezovala tuzemsko, jako území České republiky. Třetí zemí bylo myšleno území mimo Evropské společenství. Území Evropského společenství bylo myšleno, jako území Evropského společenství s výjimkami uvedenými v zákoně. Tuto část dále tvořily základní pojmy.

Část první, hlava II ZDPH vymezoval v jednotlivých dílech uplatňování daně. V **prvním dílu**, byly obsaženy pojmy jako osoby povinné k dani, kterými jsou fyzické a právnické osoby

³¹ Předpis 235/2004 Sb.

uskutečňující zdanitelná plnění. Stát, kraje, obce a jiné veřejnoprávní subjekty se při výkonu působnosti v oblasti veřejné správy nepovažovaly za osoby povinné k dani. Naopak osoby osvobozené od uplatňování daně jsou ty, které nepřekročily limit obratu 1 milion Kč za posledních 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců. **Díl druhý** vymezoval místo plnění pro jednotlivá zdanitelná plnění. Ta byla specificky uvedena pro dodání zboží a převod nemovitosti, zaslání zboží, poskytnutí služby i ve zvláštních případech, pořízení zboží z jiného členského státu a dovoz zboží. **Třetí díl** vymezovala zdanitelná plnění. Zdanitelná plnění ve znění ZDPH byla dodání, zaslání a dovoz zboží, pořízení zboží z jiného členského státu, převod nemovitosti, poskytnutí služby, a to i osobou registrovanou k dani v jiném členském státě a zahraniční osobou. Obsahem **čtvrtého dílu** byla uskutečněná zdanitelná plnění a daňová povinnost. Byly vymezeny povinnosti, kdy plátce musí přiznat daň. Ve většině případů se jednalo o den, kdy přijal úplatu za zdanitelné plnění, nebo den kdy zdanitelná plnění uskutečnil. Ostatní případy zde byly zvlášť vymezeny. **Díl pátý** vymezoval daňové doklady. Plátce uskutečňující zdanitelná plnění, případně plnění osvobozená s nárokem na odpočet, byl povinen vystavit daňový doklad do 15 dnů od přijetí platby, nebo uskutečnění plnění. Souhrnný daňový doklad bylo možno vydat, pokud plátce uskutečňoval více samostatných plnění pro jednu osobu. Plátce byl povinen daňové doklady uchovávat po dobu 10 let. Obsahem **šestého dílu** byl základ daně, výpočet daně, oprava základu daně, daňový dobropis a vrubopis. Základ daně je peněžní částka snižená o daň, kterou jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce. Součástí základu daně byla spotřební daň, dotace k ceně, clo. Základní výpočet daně se prováděl obdobně, jako v ZČNR. Dále byly v ZDPH uvedeny specifické výpočty základu daně a daně samotné. Například pro dodání a převod nemovitostí, při dovozu zboží ze třetích zemí, pořízení zboží z jiného členského státu nebo poskytnutí služeb osobou registrovanou k dani v jiném členském státě a zahraniční osobou. Opravu daně plátce mohl provést v případě snížení základu daně, zrušení nebo vrácení části zdanitelného plnění nebo při vrácení spotřební daně. Opravu daně plátce musel provést v případě zvýšení základu daně, nebo došlo-li k vrácení platby, u níž ke dni jejího přijetí vznikla povinnost přiznat daň, a jestliže se zdanitelné plnění neuskutečnilo. Oprava daně byla samostatným zdanitelným plněním a použilo sazby daně platné v den uskutečnění původního zdanitelného plnění. Pokud došlo k opravě základu daně byl plátce, který uskutečnil původní zdanitelné plnění povinen vyhotovit daňový dobropis, případně dluhopis v české měně. **Díl sedmý** vymezoval sazbu daně. Přesto, že původní návrh zákona změnu sazby neuváděl, nakonec k změně došlo. Základní sazba se z původních 22 % snížila na 19 %. Snižená sazba daně zůstala nezměněna tedy 5 %. Základní sazba daně se uplatňovala u zboží. U zboží v příloze

č. 1 se uplatňovala snížená sazba daně u tepla a chladu. U služeb se rovněž uplatňovala základní sazba. U služeb v příloze č. 2 se uplatňovala snížená sazba daně. U převodu nemovitostí, dodání stavby a jiných prací spojených se stavbou se uplatňovala základní sazba. Snížená sazba daně se uplatňovala na bytové výstavby. Obsahem **osmého dílu** byla plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet. To znamená, že plátce nemá nárok přiznat daň na vstupu. Mezi tato plnění patřily poštovní služby, provozování rozhlasového a televizního vysílání, finanční činnosti, pojišťovací činnosti, převod a nájem pozemků, staveb a nebytových prostor. Dále výchova a vzdělávání, zdravotnické služby a zboží, sociální pomoc, provozování loterií. **Díl devátý** vymezoval osvobozená plnění s nárokem na odpočet. U těchto plnění měl plátce možnost uplatnit daň na vstupu. Mezi tato plnění patřilo dodání do jiného členského státu a pořízení z jiného členského státu, vývoz zboží, poskytnutí služby do třetí země, přeprava a služby přímo vázané na dovoz a vývoz zboží. Dále přeprava osob a dovoz zboží. V **díle desátém** byl vymezen odpočet daně. Na odpočet daně měl plátce nárok v den, kdy došlo k uskutečnění přijatého plnění nebo přijetí platby, pokud k uskutečnění zdanitelného plnění došlo před dnem platby. Nárok na uplatnění odpočtu vznikl pouze u přijatých zdanitelných plnění, která plátce dál využíval ke své ekonomické činnosti. Nárok byl plátce povinen prokázat daňovým dokladem, a to nejdříve ve zdaňovacím období, ve kterém bylo přijaté zdanitelné plnění uskutečněno. Nárok na odpočet plátcí nevznikl ve chvíli, kdy přijatá zdanitelná plnění použil k uskutečnění plnění osvobozených od daně bez nároku na odpočet. Dále byl vymezen postup při krácení odpočtu daně, vyrovnání, úpravě a opravě odpočtu daně. **Díl jedenáctý** obsahoval vrácení daně a prodej zboží za ceny bez daně. Zákon se týkal osob požívajících výsad a imunit podle smluv, které byly součástí českého právního řádu. Vrácení daně bylo v ZČNR přidáno a dále ještě novelizováno. V ZDPH byl pro tuto část zákona vymezen samostatný díl. Byly zde uvedeny roční limity a pravidla pro jednotlivé osoby požívajících výsad a imunit, podle kterých měly tyto osoby nárok na vrácení daně. Pro vrácení daně musely tyto osoby doložit doklad o prodeji s částkou vyšší než 4 tisíce Kč. Limit vrácení daně byl pro osobu požívající výsad a imunit se sídlem v tuzemsku v rámci vzájemnosti maximálně v rozsahu, v jakém byla vrácena daň české osobě požívající výsad a imunit v cizím státě. Pro ostatní osoby požívající výsad a imunit byly dle daných podmínek limity nastaveny ve výši 3 miliony Kč, 500 tisíc Kč, 250 tisíc Kč, 100 tisíc Kč, nebo 10 tisíc Kč za kalendářní rok.

Část první, hlava III vymezovala zvláštní režimy, podle kterých bylo možno uplatňovat daň. Zvláštního režimu bylo dle daných podmínek možno použít u poskytování elektronických

služeb, cestovních služeb, při obchodování s použitým zbožím, prodeji nezměněného zboží či obchodování se zlatem.

Část první, hlava IV vymezovala správu daně v tuzemsku. Osobě povinné k dani vznikla povinnost registrace, pokud překročila obrat 1 milion Kč za posledních 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Registrační povinnost musela splnit do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém překročila stanovený limit obratu. Plátcem se osoba povinná k dani stala prvním dnem třetího měsíce následujícího po měsíci, ve kterém překročila stanovený limit. V této části byly také vymezeny identifikované osoby. Identifikovanou osobou se stala právnická osoba, která nebyla založena za účelem podnikání. Identifikovanou osobou k dani se stala při překročení limitu dnem dodání zboží. Identifikovaná osoba byla povinna podat žádost k registraci do 15 dnů ode dne, kdy překročila hodnota pořízeného zboží z jiného členského státu 10 tisíc EUR nebo ekvivalentní částku v české měně. Zdaňovací období pro plátce s obratem nižším než 10 milionů Kč za předchozí kalendářní rok bylo kalendářní čtvrtletí. Pokud měl plátce obrat vyšší, než 10 milionů Kč byl zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc. Plátce byl povinen do 25 dnů od konce zdaňovacího období podat daňové přiznání. Ve stejné lhůtě byla daňová povinnost splatná. Plátce mohl požádat o zrušení registrace, pokud jeho obrat za posledních 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců nepřekročil 1 milion Kč. Zrušení registrace osoby identifikované k dani bylo možné, pokud hodnota v předchozím a běžném roce hodnota pořízeného zboží nepřekročila limit 10 tisíc EUR. Dále byla v této části vymezena souhrnná hlášení, dodatečná daňová přiznání, nesprávné uvedení daňové povinnosti za jiné zdaňovací období a daňové zástupce.

Část druhá obsahoval přechodná, zrušovací a závěrečná ustanovení.

b) Novela č. 669/2004 Sb.

Tato novela změnila ZDPH jen minimálně. Veřejnoprávní subjekty byly doplněny o odborové organizace, církve a náboženské společnosti. Novela nabyla **účinnosti** k datu 1. ledna 2005.

c) Novela č. 635/2004 Sb.

Novela obsahovala změny ZDPH, které měly za úkol upřesnit uplatňování DPH. Také limity stanovené v eurech byly nahrazeny ekvivalentními limity v české měně. Tato novela byla **účinná** od 16. ledna 2005.

d) Novela č. 172/2007 Sb.

Návrh novely obsahoval přesunutí environmentálně příznivá paliva, jako dřevěné brikety, štěpka a pelety do snížené sazby daně. Tento přesun měl snížit příjmy státního rozpočtu maximálně o 62 milionů Kč ročně.

Po projednání návrhu Rozpočtovým výborem v 1. čtení prošel návrh obecnou a podrobnou rozpravou ve čtení 2. Ve 3. čtení byl návrh **schválen**. Novela byla **vyhlášena** pod číslem 319/2006 a **účinnosti** nabyla k datu 1. července 2007³².

3.4.4 Vývoj DPH od roku 2008 do roku 2009

V roce 2008 došlo k první změně sazby DPH od vydání ZDPH. Šlo o změnu snížené sazby. Do roku 2007 platila směrnice 77/388/EHS, která upravovala oblast DPH v Evropské unii. Dne 1. ledna 2007 ji nahradila směrnice Rady 2006/112/EHS, podle které se nově harmonizuje oblast DPH v Evropské unii.

a) Novela č. 261/2007 Sb.

Návrh této novely obsahovala zvýšení snížené sazby daně z původních 5 % na 9 %. Další důležitou součástí této novely byla editační povinnost. Editační povinnost bylo závazné posouzení sazby daně. O toto posouzení mohla jakákoliv osoba požádat Ministerstvo financí. Tyto změny byly později také schváleny.

V 1. čtení byl návrh projednán Výborem pro sociální politiku, Výborem pro zdravotnictví a Rozpočtovým výborem. Ve 2. čtení prošel obecnou a podrobnou rozpravou a byly podány pozměňovací návrhy. Ve 3. čtení byl zákon **schválen**. Následně byla novela **vyhlášena** pod číslem 261/2007. **Účinnost** novely byla stanovena ke dni 1. ledna 2008³³.

b) Novela č. 87/2009 Sb.

Návrh této novely obsahoval implementaci směrnice 2007/74/ES ze dne 20. prosince 2007. Konkrétně byla implementována část upravující osvobození zboží dováženého osobami cestujícími ze třetích zemí od DPH. V dosavadním ZDPH nebyl samostatně vymezen dovoz zboží v osobních zavazadlech cestujících, ale pouze obecně dovoz zboží. Byly uvedeny limity, do kterých je dovážené zboží osvobozeno od daně.

³² Předpis 172/2007 Sb.

³³ Předpis 261/2007 Sb.

V 1. čtení byl návrh projednán rozpočtovým výborem. Ve 2. čtení prošel obecnou a podrobnou rozpravou. Dále byly navrženy pozměňovací návrhy. Ve 3. čtení byl návrh vrácen k opakování 2. čtení, kdy byly podány další pozměňovací návrhy, a následně byl ve 3. čtení **schválen**. Novela byla **vyhlášena** pod číslem 87/2009. **Účinnosti** novela nabyla k datu 1. dubna 2009³⁴.

3.4.5 Vývoj DPH od roku 2010 do roku 2011

Platné sazby pro rok 2010 a 2011 byly 10 % pro sníženou sazbu a 20 % pro základní sazbu DPH. Bylo tak učiněno za účelem zvýšení výnosů do státního rozpočtu.

a) Novela č. 362/2009 Sb.

Návrh novely obsahoval změny sazby daně a přechodná ustanovení související s uplatněním nové daně. Zvýšení snížené sazby daně z 9 % na 10 % a základní sazby z 19 % na 20 % mělo mít pozitivní dopad na výnosy z DPH. V podobě zvýšených výnosů z DPH o 17,8 Kč miliardy, konkrétně 12,4 miliardy Kč pro státní rozpočet a 5,4 miliardy Kč pro místní rozpočty.

Na tento návrh byl vyhlášen stav legislativní nouze a byl projednán ve zkráceném jednání s vynecháním 1. čtení. Návrh prošel obecnou a podrobnou rozpravou ve 2. čtení a ve 3. čtení **schválen**. Novela byla **vyhlášena** pod číslem 362/2009. **Účinnost** novely byla k datu 20. října 2009³⁵.

b) Novela č. 489/2009 Sb.

Návrh novely obsahoval změny, týkající se stanovení základu DPH podle směrnice Rady 2006/112/ES. Dále prováděcí pravidla pro vrácení DPH osobám povinným k dani usazeným v jiném členském státě a místo plnění při poskytnutí služeb.

Návrh byl projednán Rozpočtovým výborem v 1. čtení. Ve 2. čtení prošel obecnou a podrobnou rozpravou a byly podány pozměňovací návrhy. Ve 3. čtení byla novela **schválena**. **Vyhlášena** byla pod číslem 489/2009 a **účinnost** novely byla k datu 1. ledna 2010.

³⁴ Předpis 87/2009 Sb.

³⁵ Předpis 362/2009 Sb.

c) Novela č. 47/2011 Sb.

Hlavním důvodem **návrhu** změn byla harmonizace ZDPH se směrnicemi, které vstoupily v účinnost k datu 1. ledna. Tyto se týkaly místa plnění při poskytování služeb, daňových úniků spojených s dovozem zboží a některých ustanovení směrnice 2006/112/ES. Další změny se týkaly doladění dosavadního textu zákona.

Návrh byl v 1. čtení projednán Rozpočtovým výborem. Ve 2. čtení prošel obecnou a podrobnou rozpravou a byly podány pozměňovací návrhy. Novela byla **schválena** ve 3. čtení. Poté byla **vyhlášena** pod číslem 47/2011. **Účinnosti** nabyla k 1. dubnu 2011³⁶.

3.4.6 Vývoj DPH v roce 2012

Pro rok 2012 byla výše daně změněna u **snížené sazby** z 10 % na **14 %**. Tato změna byla obsahem **novely 370/2011 Sb.** Hlavním cílem novely bylo sjednocení sazby DPH na 17,5 %. Přejít na jednotnou sazbu daně měl být proveden ve dvou fázích. Od 1. ledna 2012 měla být zvýšena snížená sazba daně na 14 %. Druhou fází mělo být sjednocení sazby DPH na 17,5 % od 1. ledna 2013. Výnosy z DPH jsou rozdělovány do jednotlivých rozpočtů podle zákona o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. V tuto chvíli je výše 8,92% výnosů pro krajské rozpočty, 21,4 % pro rozpočty obcí a 69,68 % pro státní rozpočty. Se změnou sazby daně bylo naplánováno také snížení podílu na výnosech z DPH pro rozpočty. Snížení podílu na výnosu daně z přidané hodnoty na 19,93 % pro obce a 8,29 % pro kraje s účinností od 1. ledna 2012 a snížení podílu na výnosu daně z přidané hodnoty na 19,90 % pro obce a 8,28 % pro kraje s účinností od 1. ledna 2013. Tato změna má zajistit, aby dopad sazby daně měl dopad pouze na státní rozpočet. Novela je **účinná** k datu 1. lednu 2012³⁷.

Konečná procentuální rozložení výnosů z DPH pro rok 2013 až 2016 je obsahem příloh č. 2 a č. 3 k této práci.

3.4.7 Vývoj DPH od roku 2013 do roku 2014

V tomto období měla platit sjednocená sazba DPH. Nakonec k sjednocení nedošlo a naopak došlo k zvýšení základní sazby daně z 20 % na 21 % a snížené sazby daně z 14 % na 15 %.³⁸

³⁶ Předpis 47/2011 Sb.

³⁷ Předpis 370/2011 Sb.

³⁸ Pitner, Benda, 2013.

a) Novela č. 500/2012 Sb.

Návrh novely měnil sazby DPH. V tomto období již platná novela č. 370/2011 Sb., podle které by se sazba daně v roce 2013 měla sjednotit na 17,5 %, byla novelou 500/2012 Sb. odkládá na rok 2016. Nové sazby platné pro rok 2013 a 2015 jsou 21 % pro základní sazbu a 15 % pro sníženou sazbu DPH.

Návrh byl projednán Rozpočtovým výborem v 1. čtení. Ve 2. čtení prošel obecnou a podrobnou rozpravou a byly podány pozměňovací návrhy. Ve 3. čtení byl návrh **schválen** a následně **vyhlášen** pod číslem 500/2012. **Účinnost** novely byla k datu 1. ledna 2013³⁹.

b) Novela č. 502/2012 Sb.

Novela **navrhovala** změny v pravidlech fakturace DPH, co se týče vystavení a uchování dokladů. Také zrovnoprávnění dokladů v listinné a elektronické podobě. Také nové definování věrohodnosti původu dokladu nebo nutnost čitelnosti a neporušenosti dokladu. Tato změna vyplývala ze směrnice Rady 2010/45/ES, kterou se mění směrnicí 2006/112/ES o společném systému DPH. Také nastala změna určení místa plnění při poskytnutí služby podle směrnice Rady 2008/8/ES. Další změna byla v definici plátců a identifikovaných osob a jejich registraci. Mnoho jiných změn se, pak týkala zpřesnění textu.

Návrh v 1. čtení projednal Rozpočtový výbor. Ve 2. čtení došlo k obecné a podrobné rozpravě a byly podány pozměňovací návrhy. Ve 3. čtení byla novela **schválena**. Novela byla **vyhlášena** po číslem 502/2012. **Účinnost** novely byla k datu 1. ledna 2013⁴⁰.

c) Novela č. 344/2013 Sb.

Novela souvisela s rekodifikací soukromého práva. Tato novela mění také ZDPH. Většina změn se týkala terminologických změn. Tato novela byla opatřením senátu, který ji také **schválil** poté, co novelu projednal Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu a Ústavně-právní výbor. Novela byla **vyhlášena** pod číslem 382/2013. **Účinnost** novely byla k datu 1. lednu 2014.

3.4.8 Vývoj DPH od roku 2015 do roku 2016

K datu 1. ledna 2015 vešly v účinnost rovnou 4 novely upravující ZDPH. V jedné se například mění limit obratu pro registraci plátce na 750 tisíc Kč. V jiné se tato změna ruší.

³⁹ Pitner, Benda 2013.

⁴⁰ Předpis 502/2012 Sb.

a) Novela č. 458/2011 Sb.

Hlavní součástí **návrhu** novely byla změna ZDPH. Jednalo se o snížení limitu pro registraci plátce z 1 milionu Kč na 750 tisíc Kč za posledních 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců. V rámci vstupu do Evropské unie si Česká republika vyjednala výjimku, že tento limit může stanovit ve výši 35 tisíc EUR oproti obvyklé výši 5 tisíc nebo 10 tisíc EUR. Šlo by tedy o další krok ke sblížení ZDPH se směrnicí 2006/112/ES.

Novela byla v 1. čtení projednána Výborem pro veřejnou správu a regionální rozvoj, Petičním výborem, Výborem pro sociální politiku, Hospodářským výborem, Rozpočtovým výborem. Ve 2. čtení prošel obecnou a podrobnou rozpravou a byly podány pozměňovací návrhy. **Schválena** byla novela ve 3. čtení. Novela byla **vyhlášena** pod číslem 458/2011. **Účinnost** novely byla k datu 1. ledna 2015⁴¹.

b) Novela č. 360/2014 Sb.

Novela zrušila plánované snížení limitu pro registraci novelou 458/2011. Dále **návrh** upravoval nejasnosti z novely o DPH po rekodifikaci soukromého práva a zpřesnil text ZDPH. Dále z důvodu boje proti daňovým únikům navrhoval zavedení kontrolního hlášení plátců daně. Toto hlášení se netýká identifikovaných osob a osob, které nejsou plátcem. Také změna struktury zákona a rozdělení hlav byla součástí navrhovaných změn.

Novelu v 1. čtení projednal Rozpočtový výbor. Ve 2. čtení prošla obecnou a podrobnou rozpravou a ve 3. čtení byla **schválena**. **Vyhlášena** byla pod číslem 360/2014. **Účinnost** novely byla k datu 1. ledna 2015⁴².

c) Novela č. 196/2014 Sb.

Tato novela změnila ZDPH v rámci sblížování české legislativy se směrnicí Rady 2008/8/ES, která mění směrnici 2006/112/ES s účinností od 1. ledna 2015. **Navrhuje** změnu struktury ZDPH. Dále bylo důležitou změnou stanovení místa plnění u telekomunikačních služeb, rozhlasového a televizního vysílání a elektronicky poskytovaných služeb osobě nepovinné k dani. Další změny se týkaly rozšíření zvláštních režimů jednoho správního místa pro neusazené osoby poskytující vybrané služby a nového vymezení území členského státu Evropské unie v souvislosti s francouzskými nejvzdálenějšími regiony.

⁴¹ Předpis 458/2011 Sb.

⁴² Předpis 360/2014 Sb.

V 1. čtení novelu projednal Rozpočtový výbor. Ve 2. čtení prošla obecnou a podrobnou rozpravou a byly podány pozměňovací návrhy. Ve 3. čtení byla **schválena**. Následně byla **vyhlášena** pod číslem 196/2014. **Účinnost** novely byla k datu 1. ledna 2015⁴³.

d) Novela č. 262/2014 Sb.

Novela č. 262/2014 nebo taky sazbová novela zavedla druhou sníženou sazbu daně ve výši 10 %. Po schválení novely tedy jsou sazby daně následující. Základní sazba daně 21 %, první snížená sazba daně 15 % a druhá snížená sazba daně 10 %. Přitom druhá snížená sazba daně se uplatňuje na kojeneckou výživu, různé léky a tištěné knihy. **Návrh** této novely počítal, že zavedení druhé snížené sazby daně bude mít dopad na příjmy do veřejných rozpočtů v částce 3,3 miliardy Kč. Dále novela **navrhovala** zrušení jednotné sazby daně 17,5 %, která má platit od roku 2016.

Návrh novely byl projednán Rozpočtovým výborem v 1. čtení. Ve 2. čtení došlo k obecné a podrobné rozpravě a podání pozměňovacích návrhů. Ve 3. čtení došlo k **schválení** novely. Novela byla **vyhlášena** pod číslem 262/2014. **Účinnost** novely byla k datu 1. ledna 2015.

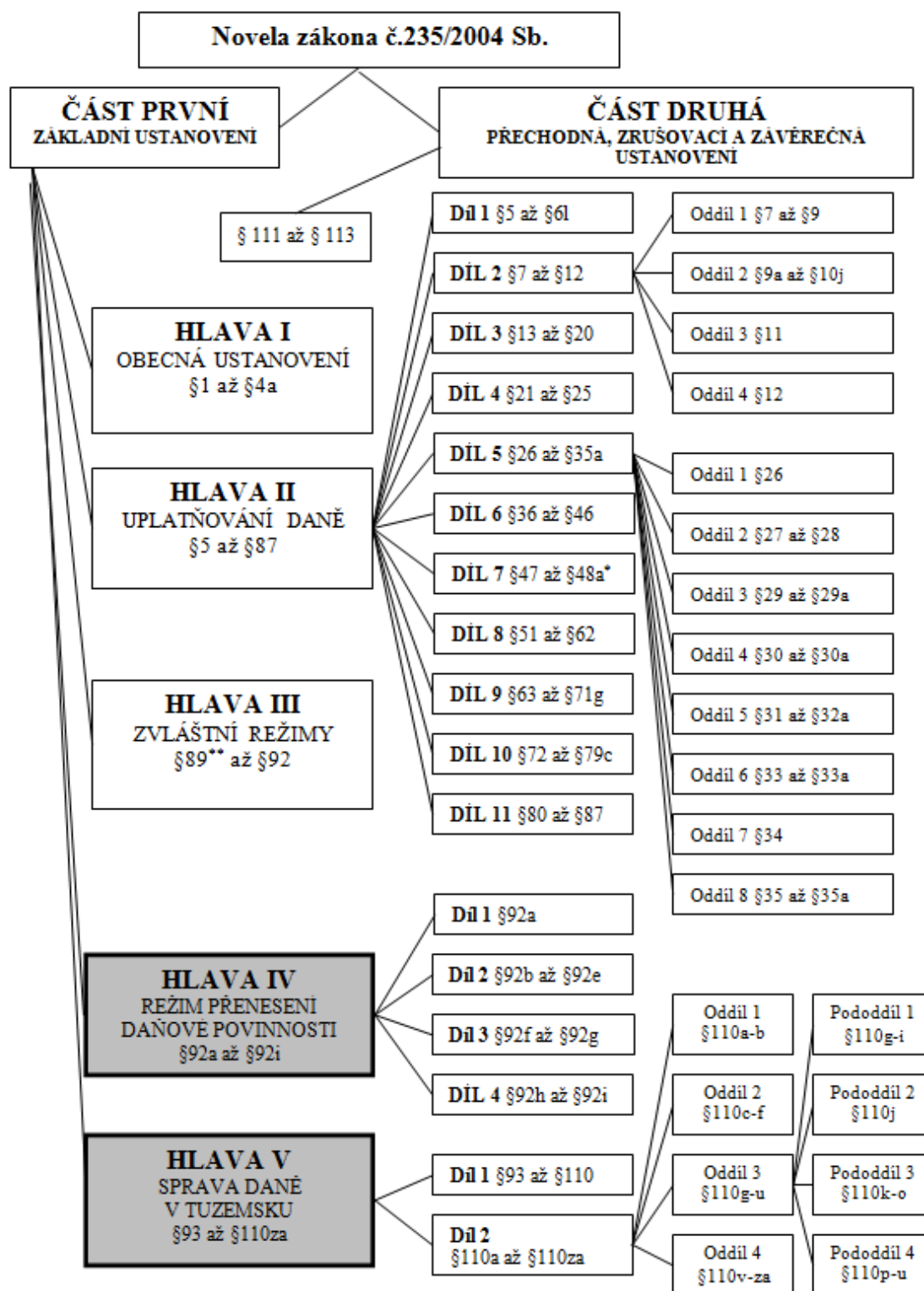
Po aplikaci novel na ZDPH se mění jeho struktura. Aktuální struktura ZPDH je zobrazena na Obr. 3.4. ZDPH je rozdělen na 2 části. První část je dále rozdělena na 5 hlav. Dále se zákon dělí na jednotlivé díly a oddíly⁴⁴.

3.5 Dílčí shrnutí

DPH je velice komplexní daň a je nutné ji neustále měnit a upřesňovat, a to nejen v rámci směrnic Evropské unie, ale také v rámci vnitřní daňové soustavy České republiky. Nutnost změn DPH je také z důvodu prevence daňových úniků.

⁴³ Předpis 196/2014 Sb.

⁴⁴ Předpis 262/2014 Sb.

Obrázek 3.4 – Struktura zákona daně z přidané hodnoty po roce 2015
 Zdroj: Návrh novely 360/2014 Sb.

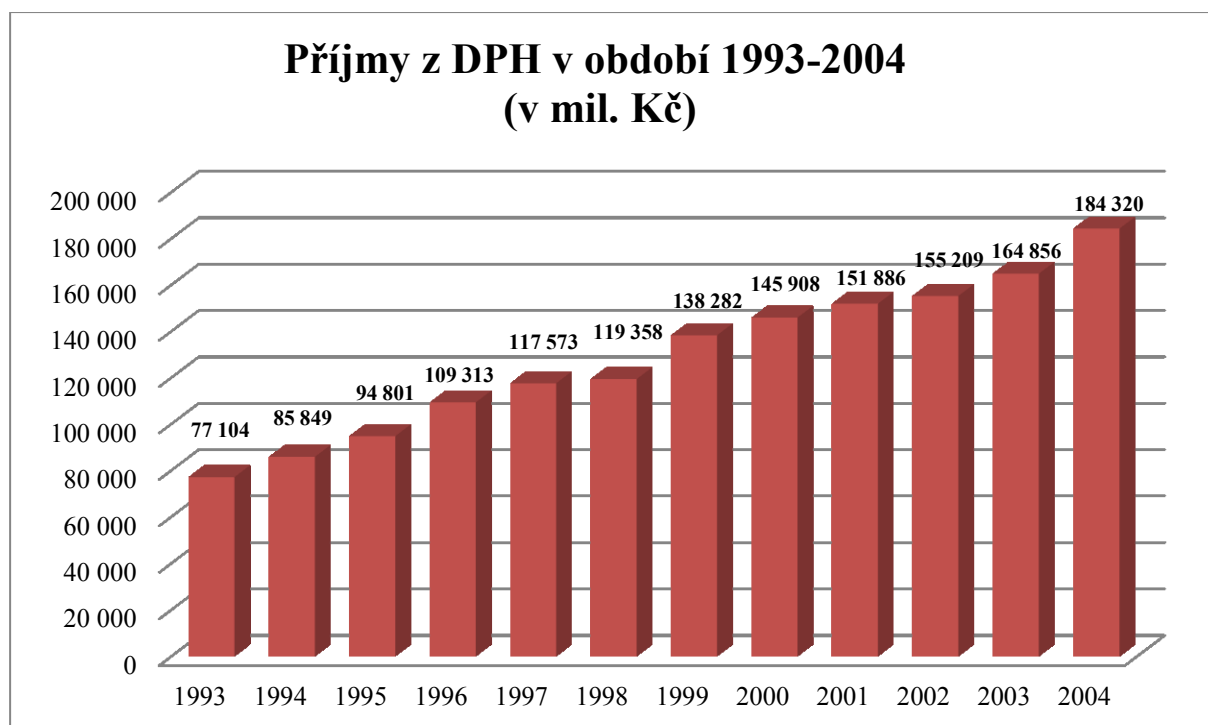
4 Analýza zkoumaných dat DPH ve vybraném období

Během doby, kdy je DPH v České republice uplatňováno byly v účinnosti dva zákony. V období od roku 1993 do roku 2004 byl platný ZČNR. Od roku 2004 do současné doby platí ZDPH, který je stále upravován a novelizován v rámci harmonizace daňových systémů s ostatními státy Evropské unie a zároveň s vnitřní daňovou soustavou České republiky. Obsah této části práce je zaměřen na analýzu vývoj sazby DPH a příjmů z DPH.

4.1 Analýza inkasa z DPH v období od roku 1993 do roku 2004

V tomto období proběhla jedna změna sazby daně. V období od začátku roku 1993 do roku konce roku 1994 platila základní sazba daně ve výši 23 % a snížená sazba daně 5 %. Od začátku roku 1995 do konce dubna 2004 platila základní sazba daně 22 % a snížená sazba daně 5 %. Na Obr. 4.1, je zobrazeno inkaso za tato dvě období (započítán celý rok 2004). Za celé období mají příjmy stoupající tendenci.

Celková výše příjmů z DPH v tomto období je 1 544 460 milionů Kč. Z prvních příjmů v roce 1993 ve výši 77 104 milionů Kč za rok se za 11 let příjmy zvýšily na 184 320 milionů Kč za rok, což je nárůst o 139 procentních bodů. Zaokrouhlený průměrný příjem na rok činí 128 705 milionů Kč. První vyšší příjem než průměrný je v roce 1999. Průměrný růst příjmů v tomto období je o 9 747 milionů Kč za rok. Nejvyšší nárůst příjmů v tomto období je z roku 2003 na rok 2004 ve výši 19 464 milionů Kč. Naopak nejmenší nárůst příjmu je z roku 1997 na rok 1998 1 785 milionů Kč.

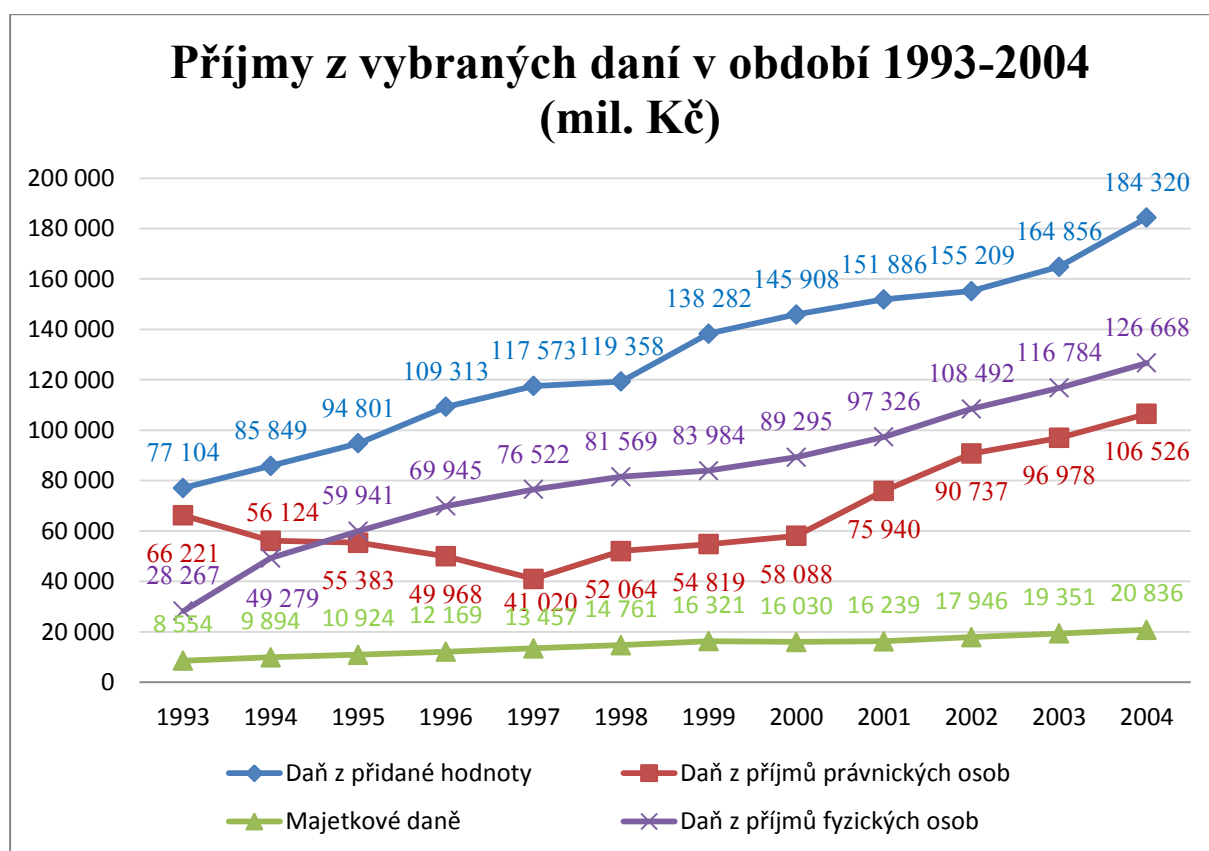

Obrázek 4.1 – Příjmy z DPH za období od roku 1993 do roku 2004

Zdroj: Vlastní tvorba podle FINANČNÍ SPRÁVA.

4.1.1 Porovnání příjmů z DPH s příjmy z vybraných daní

V porovnání s jinými daněmi jsou příjmy z DPH vyšší, jak ilustruje z Obr. 4.2. Nejblíže k výši příjmů z DPH jsou příjmy z daně z příjmů právnických osob v roce 1993. Přesto je rozdíl mezi příjmy z daně z příjmů právnických osob a z DPH více než 1 miliarda Kč. Druhé nejvyšší příjmy za celé období jsou z daní z příjmů fyzických osob, a to ve výši 988 071 milionů Kč, což je o 556 389 milionů méně než činí za stejné období příjmy z DPH. O něco nižší jsou příjmy z daně z příjmů právnických osob, které v tomto období činí 803 868 milionů Kč, což je o 770 592 milionů Kč méně než z DPH. Data lze vyčíst z Obr. 4.2.

Obrázek 4.2 - Příjmy z vybraných daní za období od roku 1993 do roku 2004

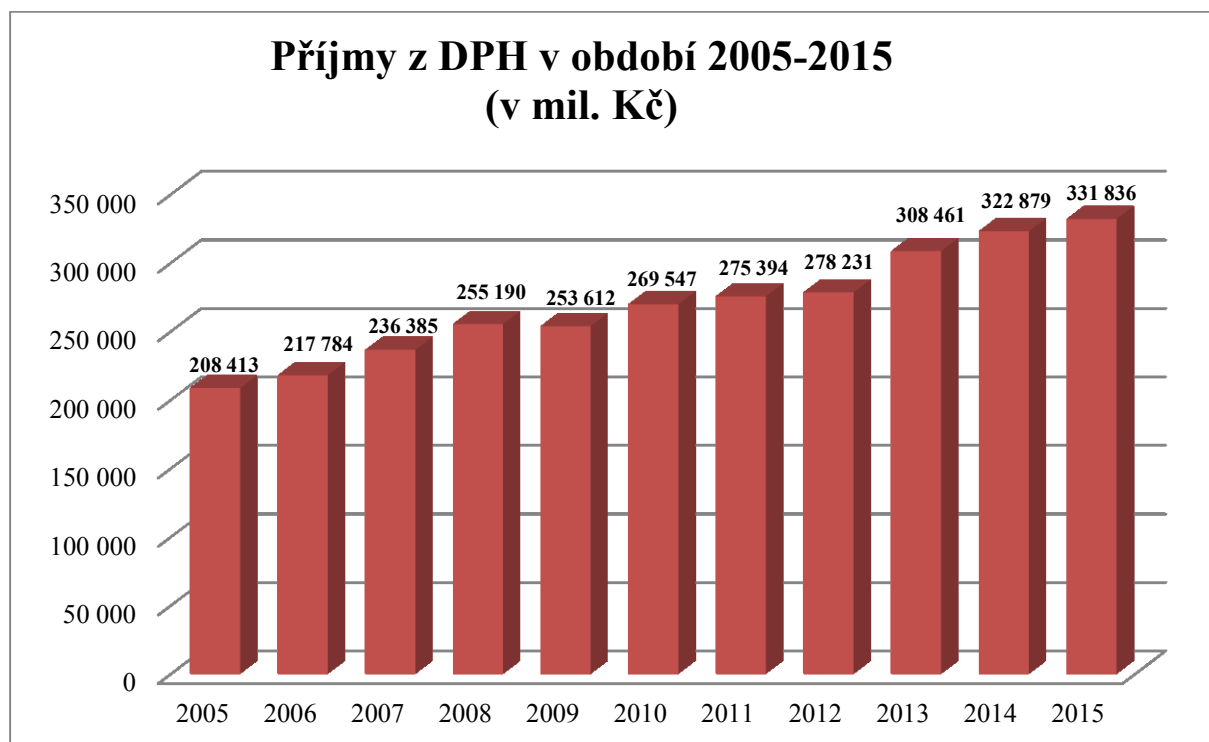
Zdroj: Vlastní tvorba podle FINANČNÍ SPRÁVA.

4.2 Analýza inkasa z DPH v období od roku 2005 do roku 2015

Během tohoto období se měnila sazba daně 5 krát z původních 19 % základní sazby a 5 % snížené sazby, které byly nastaveny s účinností ZDPH. První změna proběhla v roce 2008, kdy novela č. 261/2007 Sb., změnila sníženou sazbu daně na 9 %. Další změna sazby daně proběhla v roce 2010, kdy novela č. 362/2009 Sb. změnila základní sazbu daně z 19 %

na 20 % a sníženou sazbu daně z 9 % na 10 %. Třetí změna v tomto období byla provedena pomocí novely 370/2011 Sb., která změnila v roce 2012 sníženou sazbu daně z 10 % na 14 %. O rok později, tedy v roce 2013, byla snížená sazba daně opět zvýšena snížená sazba daně. Tentokrát z 14 % na 15 % a toto zvýšení je obsahem novely 500/2012 Sb. Poslední změna sazeb daně nastala v roce 2015, kdy byla přidána druhá snížená sazba daně 10 %. Poslední změna je vymezena v novele č. 262/2014 Sb.

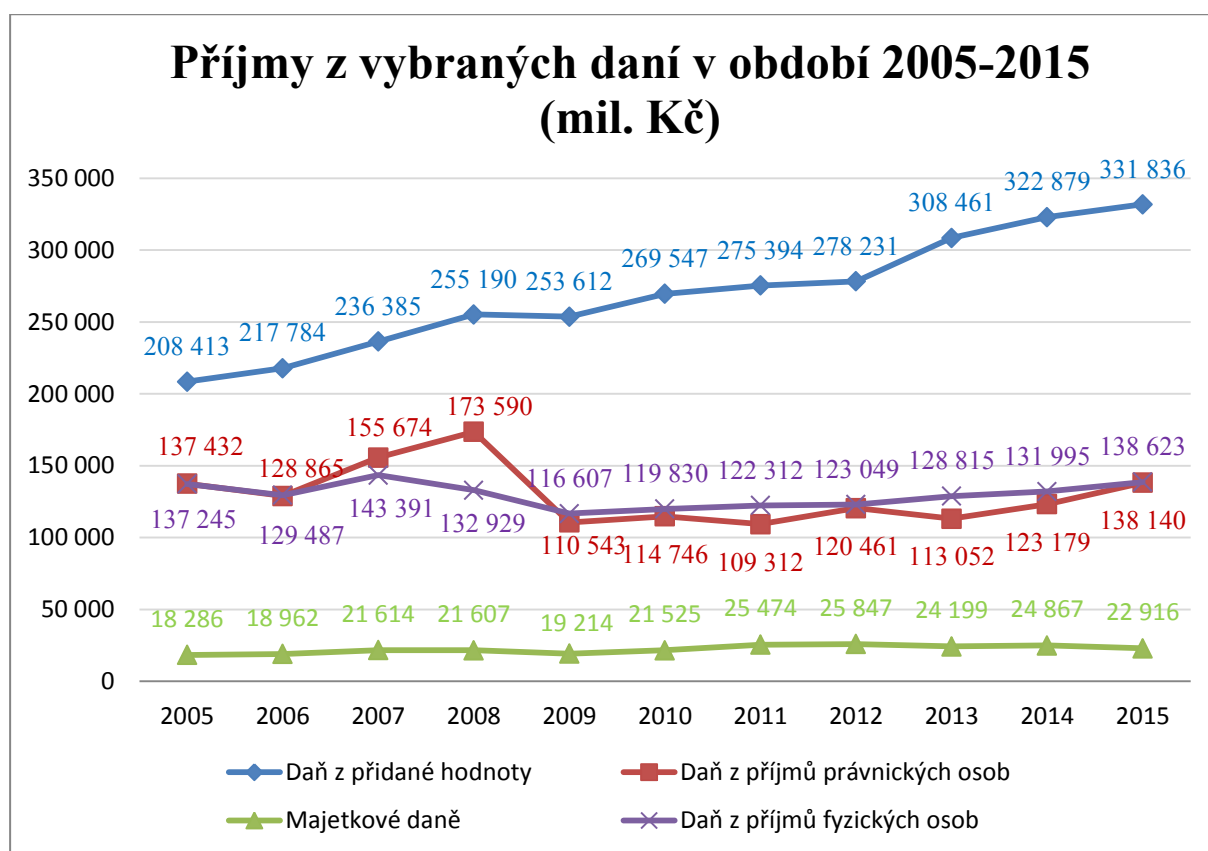
V období let 2005 až 2015 byla výše příjmů z DPH celkem 2 957 732 milionů Kč. Během těchto 10 let se příjmy zvýšily z 208 413 milionů Kč za rok na 331 836 milionů Kč za rok, což je nárůst o 59,2 procentních bodů. Zaokrouhlený průměr příjmů za rok je během tohoto období 268 884 milionů Kč. Tento průměr je překročen v roce 2010. Příjmy z DPH mají růstovou tendenci, avšak z roku 2008 na rok 2009 vykazují snížení. Toto snížení je ve výši 1 578 milionů Kč. Naopak největší nárůst příjmů z DPH dochází z roku 2007 na rok 2008 a to o 18 805 milionů Kč. Jen o 200 milionů Kč nižší nárůst je z roku 2006 na rok 2007. Průměrně však příjmy z DPH stoupají ve výši 12 342 milionů Kč za rok. Tyto změny lze vyčíst z Obr. 4.3.

Obrázek 4.3 - Příjmy z DPH za období od roku 2005 do roku 2015
Zdroj: Vlastní tvorba podle FINANČNÍ SPRÁVA.

4.2.1 Porovnání příjmů z DPH s příjmy z vybraných daní

V porovnání s vybranými příjmy z jiných daní jsou i v tomto období nejvyšší příjmy z DPH. Nejblíže k příjmům z DPH se v roce 2005 dostaly příjmy z daně právnických osob, které i přesto byly nižší o 70 981 milionů Kč. O dalších 200 milionů Kč nižší byly v roce 2005 příjmy z daně fyzických osob. Celkové příjmy z daně právnických a fyzických osob za toto období jsou téměř totožné. Celková výše příjmů z daně právnických osob je 1 424 992 milionu Kč, zatímco příjmy z daně fyzických osob jsou jen o 710 milionů Kč nižší. Tyto data je možno vyčíst z Obr. 4.4.

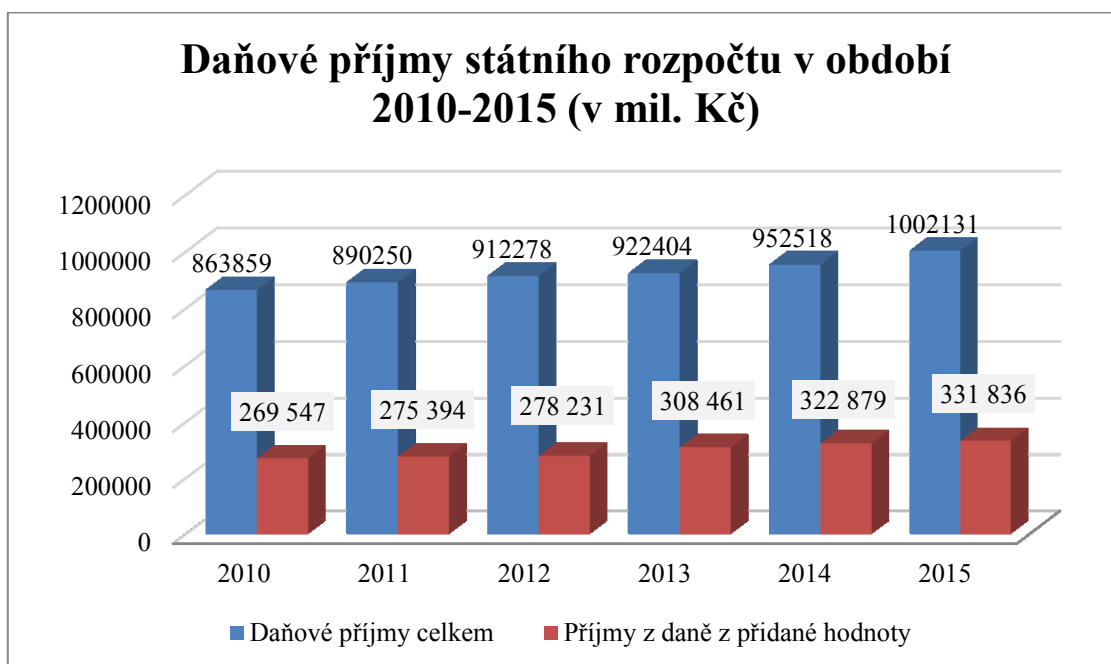
Obrázek 4.4 - Příjmy z vybraných daní za období od roku 2005 do roku 2015

Zdroj: Vlastní tvorba podle FINANČNÍ SPRÁVA.

4.3 Podíl příjmů z DPH na celkových příjmech z daní v období 2010-2015

Jak je na Obr. 4.5 vidět, příjmy z DPH i z daní celkově mají tendenci každým rokem růst. Tempo růstu daňových příjmů celkově je ovšem v letech 2010, 2011, 2012 rychlejší a to má za následek postupné snižování procentuálního zastoupení příjmů z DPH. Zastoupení příjmů z DPH na celkových daňových příjmech je v uvedených letech následující. Pro rok 2010 zaokrouhleně 31,2 %, pro rok 2011 zaokrouhleně 30,9 % a pro rok 2012 zaokrouhleně

30,5 %. V roce 2012, už podíl opět stoupá, a to na 33,4 %. V roce 2013 je procentuální zastoupení nejvyšší a to ve výši 33,9 %. V posledním analyzovaném roce je zastoupení daně 33,1 %.

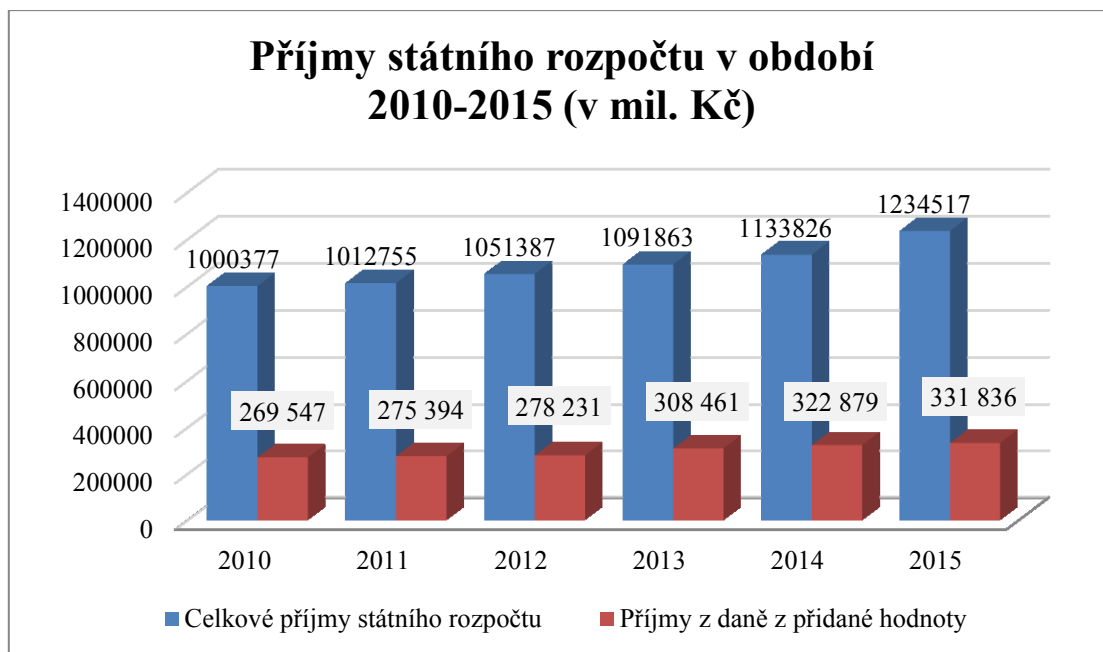

Obrázek 4.5 – Příjmy státního rozpočtu z daní za období 2010-2015

Zdroj: Vlastní tvorba podle MONITOR a FINANČNÍ SPRÁVA.

4.4 Podíl příjmů z DPH na příjmech státního rozpočtu v období 2010-2015

Na Obr. 4.6 je znázorněn rozdíl mezi celkovými příjmy do státního rozpočtu a příjmy z DPH. Součástí příjmů státního rozpočtu jsou kromě daňových příjmů také přijaté transfery, nedaňové příjmy a kapitálové příjmy. Díky tomu bude procentuální zastoupení příjmů z DPH na příjmech státního rozpočtu menší než na celkových daňových příjmech. Vývoj podílu na příjmech státního rozpočtu má jiný průběh, než tomu bylo u příjmů daňových. V roce 2010 je podíl 26,9 %, v roce 2011 je podíl 27,2 %, v roce 2012 je podíl 26,5 %, v roce 2013 je podíl 28,3 %, v roce 2014 je podíl 28,5 % a v posledním roce 2015 je podíl 26,9 %. Jde o kolísavý průběh, přesto příjmy z DPH tvoří v každém z těchto let alespoň čtvrtinu celkových příjmů státního rozpočtu.

Obrázek 4.6 – Příjmy státního rozpočtu za období 2010-2015

Zdroj: Vlastní tvorba podle MONITOR a FINANČNÍ SPRÁVA.

4.5 Dílčí shrnutí

Příjmy z DPH jsou největším zdrojem státního rozpočtu. Příjmy ze státního rozpočtu mají tendenci růst.

5 Závěr

Bakalářská práce, která se zabývala analýzou daně z přidané hodnoty, vývojem její legislativy a vztahem k daňovým výnosům, byla rozdělena do několika tematických celků. V první části byla ve stručnosti charakterizována historie české daňové soustavy, základní pojmy k daňové problematice a současná daňová soustava České republiky. Cílem bakalářské práce byla charakteristika daně z přidané hodnoty a její vývoj v České republice. Na tyto cíle se zaměřuje druhá a třetí část této práce. Druhá část práce zkoumá vývoj daně z přidané hodnoty využitím jednotlivých návrhů na změnu legislativy a schválených novel. Také obsahuje informace o jednotlivých novelách a zdůvodnění nutnosti jednotlivých novel. V třetí části jsou zkoumána data jednotlivých příjmů do státního rozpočtu. Nedílnou součástí těchto příjmů jsou právě příjmy z daně z přidané hodnoty.

Česká daňová soustava je v porovnání s daňovými soustavami jiných států náročná k jejímu porozumění. Podle studie Paying Taxes je čas potřebný k porozumění celé daňové soustavy České republiky někde okolo 418 hodin^{*45}.

Daň z přidané hodnoty má své výhody i nevýhody. Určení ideální sazby je téměř nemožné a změny těchto sazeb jsou velmi náročné z hlediska plánování. Tyto změny mají totiž obrovský vliv nejen na státní rozpočet, ale také na občany České republiky. Na druhou stranu je daň neutrální vůči výrobcům na jakékoliv úrovni výroby na rozdíl od daně z obrátu, která v České republice platila před zavedením daně z přidané hodnoty. Zavedení daně z přidané hodnoty je tedy určitě dobrým rozhodnutím.

Během 24 let platnosti v České republice daň z přidané hodnoty prošla velkým počtem změn. Změny jsou prováděny pomocí novel nebo jako v roce 2004 změnou celého zákona. První zákon byl v období své platnosti 25 krát novelizován a současný zákon o dani z přidané hodnoty k datu 31. 12. 2015 již 41 krát. Základní charakteristikou daně z přidané hodnoty je bezpochyby sazba daně. V současné době jsou v platnosti 3 různé sazby. Současné sazby daně jsou již osmou modifikací sazeb.

Změny v oblasti daně z přidané hodnoty jsou zapotřebí. Příjmy z této daně totiž tvoří největší část příjmů státního rozpočtu. Žádný jiný daňový příjem není větší. Dokonce ani přijaté

* V Brazílii ale dokonce 1600 hodin.

⁴⁵ Paying taxes, 2015.

transfery, nedaňové příjmy ani kapitálové příjmy nejsou vyšší než příjmy z daně z přidané hodnoty.

Závěrem je nutno uvést, že dokonalou nebo neutrální daň zřejmě v reálném prostředí nelze zavést, ale pokud se nějaká k tomuto ideálu blíží je to právě daň z přidané hodnoty.

Seznam použité literatury

Odborné knihy:

PITNER, Ladislav a Václav BENDA. *Daň z přidané hodnoty s komentářem k 1. 5. 2013*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 592 s. ISBN 978-80-7263-812-3.

STARÝ, Marek a kol. *Dějiny daní a poplatků*. Praha: Havlíček Brain Team, 2009. 208 s. ISBN 978-80-87109-15-1.

ŠIROKÝ, Jan a kol. *Daňové teorie. S praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 128 s. ISBN 978-80-7478-785-0

Internetové zdroje:

FINANČNÍ SPRÁVA. *Finanční správa: Analýzy a statistiky* [online].

cit. [2016-6-5] Dostupné z:

<http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/analyzy-a-statistiky>

KLAZAR, Stanislav. *Sazba daně* [online]. VC VSE [2006-29-9]. Dostupné z:

http://nb.vse.cz/~klazar/vsoa/1a_Sazba_dane.pdf:

MONITOR. *MONITOR: Státní pokladna* [online]. cit. [2016-5-5]. Dostupné z:

<http://monitor.statnipokladna.cz/2015/statni-rozpocet/>

PRICEWATERHOUSECOOPERS. *PWC: Paying taxes 2015: The global picture* [online].

PWC [2013-31-12]. Dostupné z:

<http://www.pwc.com/gx/en/paying-taxes-2016/paying-taxes-2015.pdf>

PARLAMENT POSLANECKÉ SNĚMOVNY, PSP: *Návrhy zákonů* [online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sntisk.sqw?o=7&F=N>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 196/1993 Sb.* [online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=1&T=404>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 321/1993 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=1&T=618>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 258/1994 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=1&T=1172>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 208/1997 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=2&T=145>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 129/1999 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=3&T=80>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 17/2000 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=3&T=337>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 241/2000 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=3&T=337>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 322/2003 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=4&T=205>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 235/2004 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=4&T=496>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 172/2007 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=5&T=100>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 261/2007Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=5&T=222>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 87/2009 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=5&T=605>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 362/2009 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=5&T=917>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 370/2011 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=6&T=732>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis č. 47/2011 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=6&T=129>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis č. 502/2012 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=6&T=733>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 458/2011 Sb.* [online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=6&T=473>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 360/2014 Sb.* [online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=7&T=291>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 196/2014 Sb.* [online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=7&T=214>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU. *PSP: Předpis 262/2014 Sb.*[online].

cit. [2016-5-5]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=7&T=251>

VANČUROVÁ, Alena. *Daňové reformy ČR*[online]. cit. [2015-02-03] Dostupné z:

http://kvf.vse.cz/storage/1218123709_sb_vancurova.pdf

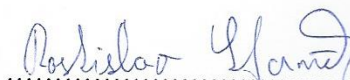
Seznam zkratk

DPPO	Daň z příjmu právnických osob
DPFO	Daň z příjmu fyzických osob
ZDzP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZDnV	Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů
ZDnNV	Zákon č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů
ZSD	Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů
ZDPH	Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
ZČNR	Zákon České národní rady č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
DPH	Daň z přidané hodnoty
ESD	Evropský soudní dvůr (v současnosti dle Lisabonské smlouvy Soudní dvůr Evropské unie)
EUR	Euro
Kč	Koruna česká
Kčs	Koruna československá

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 6.5.2016.

jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha č. 1	Vývoj sazeb daně z přidané hodnoty
Příloha č. 2	Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v letech 2013 až 2015
Příloha č. 3	Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v roce 2016